

۳ خداحافظی با غرب؟
در باره انتخابات گرجستان

۳ رقابت تنگاتنگ
نظرسنجی درباره هریس و ترامپ

۴ ضد شرق شناسی
تحلیل ادوارد سعید از روشنفکران

۸ پادشاه صلح طلب ایران
حافظه
درباره کوروش، پادشاه هخامنشیان

شهردار از میان اعضای شورا

پیشنهاد محسن هاشمی، رئیس پیشین شورای شهر تهران درباره نحوه انتخاب شهرداران در گفت‌وگو با سازندگی

۷
کوچه

یادداشت روز

ما آخرین نسل ملی گرا هستیم؟

ایران ستیزان در تمام اصناف، باید از گردونه فرهنگی و اداری کشور بیرون انداخته شوند

جواد رنجبر در خشیلر
شاهنامه پژوه

سایه جنگ از خود جنگ جانکاهتر است. این روزها سایه جنگ بر سر ایران افتاده است. جنگ واقعی تاریخی و ناگزیر است. تا جایی که ممکن است باید دورش کرد. اگر دور نشد، چاره‌ای جز جنگیدن با تمام توان نیست. این روزها تلخ‌تر از احتمال جنگ، تزلزل برخی افراد است که از آن می‌توان به «خیانت پیش‌دستانه» تعبیر کرد. پیش از آغاز جنگ پرچم خیانت را بالا بردن، نه عقلانی است نه سیاستمدارانه، نه ایران‌دوستانه و نه آزادی‌خواهانه. احتمالاً برای آنان «بودن یا نبودن ایران» بی‌اهمیت شده است.

بودن ایران مهم‌ترین موضوع است و به هر قیمتی، به نام یا ننگ، ایران باید بماند. نبودن ایران فدا شدن تاریخی دیرپا و فرهنگی پربهاست و عقل سلیم حکم می‌کند که تاریخ و فرهنگ را یکجا خرج مسائل سیاسی روزمره نکنیم.

تجربه تاریخی ما در برابر تهاجم‌های خارجی خاطر جمعی‌ای می‌آورد که هم امیدبخش است و هم ممکن است رهن باشد. امیدبخش است چون در برابر چهار تهاجم بزرگ یعنی حملات اسکندر، عرب، مغول و متفقین و تهاجم‌های کوچک سر بلندیم. با همه خسارت‌ها، مانده‌ایم و هنوز به زبان پارسی شاهنامه می‌خوانیم. رهن است چون صرفاً نمی‌توان به اتکالی تاریخ رفتار امروز را رقم زد. امروز باید در تداوم این تجربه‌های درخشان کمی تردید کنیم. احتیاط شرط عقل است. نظام بین‌المللی فعلی پیچیده‌تر از هر زمانی است و شبکه‌های اجتماعی و تحول نگرش‌ها در نسل‌های جدید، فضای سیاسی داخلی را تغییر داده است. تا چند دهه پیش، ایران واقعی بدیهی و انکارناپذیر بود. به همین دلیل هرگز در ایران، ملی‌گرایی از نوع ناسیونالیسم غربی شکل نگرفت. مثلاً در مشروطه، ایرانی بودن آنچنان آشکار بود که کسی آن را موضوع کش سیاسی نکرد. در نظام بین‌المللی کنونی و نیز در شرایط فعلی داخلی پس از انقلاب، ضروری است تحولی در مبانی بدیهی‌انگاری ایران صورت پذیرد و ملی‌گرایی ایرانی به عنوان ضرورتی تاریخی به صورتی منسجم و کارآمد صورت‌بندی شود. این تحول اندیشه‌ای، مهم‌تر از تغییر دکترین دفاعی است که این روزها عده‌ای دانسته و ندانسته درباره آن سخن می‌گویند.

منظور از تحول اندیشه ملی تغییر در مناسبات با مهاجمان است. ایران قرن‌ها با مدارا و فرهنگ و صلح پایدار مانده است. بحران‌های فعلی بزرگ‌تر از بحران‌های تاریخی نیست اما پیچیده‌تر است. در یک دهه گذشته خائنان با نام و چهره خود در تلویزیون‌های ماهواره‌ای حاضر شده‌اند و از نابودی ایران آشکارا یا به اشاره سخن گفته‌اند. ما در طول تاریخ هرگز خود را در برابر دشمن نباخته‌ایم و همیشه سر بلند مانده‌ایم. این بار مرز روشنی میان دوست و دشمن نیست و واقعاً برخی نمی‌دانند، اولویت چیست و دشمن اصلی کدام است. گویی تمام خرابی‌های دهه‌های گذشته یکجا بر سر ما آوار شده است. البته ناامید نباید شد. این بحران‌ها هم می‌گذرد و در نهایت ایرانی جدیدتر رخ خواهد نمود اما بر مبنای «احتیاط شرط عقل است» ضمن حفظ مدارا و صلح و فرهنگ باید تحولات بین‌المللی و نگرش‌های نسل‌های جدید را نیز در نظر گرفت و سه گام جدی را پیمود. نخست تقویت بنیه نظامی، دوم مجازات شدید ایران‌ستیزان و سوم تقویت وحدت ملی.

ادامه در صفحه ۴

صلاح کشور و ملت

رهبر انقلاب: کیفیت فهماندن قدرت و اراده ملت ایران به رژیم صهیونیستی را باید مسئولان تشخیص دهند و آنچه را که صلاح این ملت و کشور است، انجام گیرد

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز گذشته در دیدار هزاران نفر از خانواده‌های معزز شهیدان امنیت، این شهیدان را جزو برترین شهدای راه حق خواندند و با اشاره به اهمیت زیربنایی امنیت در همه امور جامعه و ابعاد مختلف زندگی مردم، تأکید کردند: فقط یک ایران قوی می‌تواند امنیت و پیشرفت کشور و ملت را تأمین و تضمین کند؛ بنابراین ایران باید روزبه‌روز در همه ابعاد اقتصادی-علمی-سیاسی-دفاعی و مدیریتی قوی‌تر شود. آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با اشاره به اقدامات مستمر رژیم خبیث صهیونیستی در ارتکاب وحشیانه‌ترین جنایات جنگی در غزه و لبنان، تشکیل یک «اتلاف جهانی» علیه این رژیم پلید را خواستار شدند و با اشاره به حرکت شش‌روزه دو شش پیش رژیم صهیونیستی افزودند: در خصوص این غلطی که کردند، خودشان با اهداف خاص بزرگ‌نمایی می‌کنند اما کوچک‌انگاری آن و اینکه بگوییم چیزی نبوده و اهمیتی نداشت هم غلط است. رهبر انقلاب با تأکید بر ضرورت به هم خوردن محاسبات غلط رژیم صهیونیستی درباره ایران، گفتند: آنها درباره ایران دچار خطای محاسباتی هستند چرا که ایران و جوانان و ملت ایران را نمی‌شناسند و هنوز توانسته‌اند قدرت، توانایی، ابتکار و اراده ملت ایران را درست بفهمند که ما باید این را به آنها بفهمانیم. آیت‌الله خامنه‌ای تأکید کردند: البته کیفیت کار را باید مسئولان ما به درستی تشخیص و آنچه به صلاح این کشور و ملت است را انجام دهند تا آنها بفهمند، ملت ایران کیست و جوانان آن چگونه‌اند؟ رهبر انقلاب اسلامی گفتند: این فکر، انگیزه، آمادگی و رشادتی که در ملت ایران وجود دارد باید حفظ شود چرا که خود این عناصر، امنیت‌ساز هستند. ایشان در دیدار دیروز با خانواده‌های شهیدان امنیت، حق شهیدان امنیت و خانواده‌های آنان را بر ملت، حقیقتاً توصیف‌ناپذیر برشمردند و افزودند: امنیت زیربنای همه وسایل و راه‌های پیشرفت کشور و ملت است و ارزش حافظان جان بر کف امنیت و شهیدان سرافراز این عرصه را در «نیروی انتظامی، بسیج، سپاه، ارتش و مجموعه‌های اطلاعاتی» باید از اهمیت و ارزش بی‌بدیل امنیت درک کرد.

ادامه در صفحه ۲

ادامه تیتربک

صلاح کشور و ملت

رهبر انقلاب با استناد به قرآن کریم، امنیت را نعمت عظیم الهی دانستند و با اشاره به حوزه بسیار وسیع فعالیت مدافعان امنیت کشور و جامعه، گفتند: هر جا امنیت و حافظان پرارزش آن نباشند، شرارت شکل می‌گیرد.

آیت‌الله خامنه‌ای، شرارت در مرزها، در شهرها، راهزنی، سرقت، قاچاق سلاح، قاچاق موادمخدر و شایعه‌پراکنی را از جمله نمونه‌های تلاش برای ایجاد ناامنی خواندند و افزودند: هر کسی در مقابل هر کدام از انواع شرارت بایستد، عنوان پرافتخار «پاسدار امنیت» شامل حال او خواهد بود.

رهبر انقلاب در تبیین عنصر اصلی و ضروری تأمین و حفظ امنیت گفتند: برخی در تحلیل و تصویری عجیب خیال می‌کنند، خودداری از تولید ابزارهای حساس‌کننده مستکبران از جمله موشک، می‌تواند برای ایران امنیت بیاورد اما این فکر و تصور غلط در واقع به ملت و مسئولان می‌گوید، کشور را ضعیف نگه دارید تا در امنیت باشید.

آیت‌الله خامنه‌ای، قدرت ملی را تنها راه امن بودن ایران خواندند و افزودند: برای ایمن‌سازی کشور و جامعه و پیشرفت ایران باید از همه لحاظ اقتصادی، علمی، دفاعی، سیاسی و مدیریتی و دیگر ابعاد قوی باشیم و هر روز قوی‌تر شویم.

ایشان، مصیبت اشغال ایران در دو جنگ جهانی اول و دوم را با وجود اعلام بی‌طرفی کشور، ناشی از سوءسیاست‌های زمامداران نالایق یا خائن و وابسته دانستند و افزودند: آنها با روی گردانی از ابزارهای واقعی قدرت، ملت و کشور را به حقارت و ناتوانی در تأمین امنیت خود کشاندند.

رهبر انقلاب در تبیین نکته‌های مهم در باب امنیت به ضرورت امنیت روانی مردم پرداختند و گفتند: کسانی که مردم را از جمله در فضای مجازی با برخی مطالب، شایعات یا تحلیل‌ها و تفسیرهای غلط دچار تشویش و اضطراب و ترس و تردید می‌کنند، در تعبیر قرآنی «مُرْجُوفُونَ» نامیده می‌شوند که پروردگار به پیامبر دستور می‌دهد اگر زن این کار دست برنداشتن، آنها را مجازات کن.

آیت‌الله خامنه‌ای اینگونه افراد را دچار تحلیل‌های غلط یا غرض‌ورزی خواندند و خطاب به کسانی که با فضای مجازی ارتباط دارند، تأکید کردند: هر چیزی که به ذهن انسان می‌رسد را نباید در فضای مجازی منتشر کرد بلکه باید اثر آن را بر روحیه و احساسات و فکر مردم در نظر گرفت.

ایشان با اشاره به تکرار مکرر موضوع فضای مجازی در هفته‌ها و روزهای اخیر، گفتند: کسانی که می‌خواهند درباره فضای مجازی تصمیم‌سازی یا تصمیم‌گیری کنند باید توجه داشته باشند که یک خبر یا مطلب غلط چگونه مردم را دچار ترس و تردید می‌کند.

آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: مسئولان کشور همان‌گونه که درباره امنیت «مرزها و کوچه و خیابان و زندگی مردم» وظایف مهمی دارند، در زمینه حفظ امنیت روانی مردم نیز کاملاً مسئولند. رهبر انقلاب با اشاره به استفاده بدخواهان کشورها و ملت‌ها از ابزار جنگ نرم در کنار جنگ سخت گفتند: نالین کردن فضای روانی جامعه یکی از اجزای این جنگ نرم است و همه دیداند که چگونه از فضای مجازی هم برای پیشبرد اهدافشان استفاده می‌کنند. ایشان در پایان این بخش از سخنان‌شان خطاب به خانواده‌های شهدای امنیت گفتند: سربلند باشید و به شهدای خود افتخار کنید چرا که اگر آنان و دیگر حافظان امنیت نبودند، مشکلات زیادی برای کشور و ملت به وجود می‌آمد بنابراین همه مردم نیز باید قادران این شهدای و خانواده‌های آنان باشند.

آیت‌الله خامنه‌ای در بخش دیگری از سخنان‌شان با اشاره به جنایات فجیع رژیم صهیونیستی در غزه از جمله شهادت ۱۰ هزار کودک و بیش از ۱۰ هزار زن که مصداق وحشیانه‌ترین جنایات جنگی است از کوتاهی بزرگ دولت‌ها و مجامع جهانی همچون سازمان ملل در مقابله با اقدامات این رژیم در غزه و لبنان به شدت انتقاد کردند و گفتند: جنگ قواعد و قوانین و حدودی دارد و این‌گونه نیست که در جنگ‌ها همه حدود زیر پا گذاشته شود اما باند جنایتکار حاکم بر سرزمین‌های اشغالی همه حدود و قواعد را زیر پای خود له کرده است. آیت‌الله خامنه‌ای، ایستادگی دولت‌ها به خصوص دولت‌های اسلامی در مقابل رژیم جنایتکار و تشکیل ائتلافی جهانی علیه این رژیم جلال را ضروری دانستند و افزودند: ایستادگی به معنی قطع کمک‌های اقتصادی نیست چرا که بدیهی است کمک به رژیم غاصب جزو زشت‌ترین و بزرگ‌ترین گناهان است بلکه ایستادگی یعنی تشکیل یک ائتلاف جهانی سیاسی، اقتصادی و در صورت لزوم نظامی در مقابل رژیم خبیثی که وحشیانه‌ترین جنایات جنگی را انجام می‌دهد.

دفاع بی‌هراس مردم از میهن

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور: فرزندان ایران در دفاع از حریم میهن جان فدا کردند، شهادت دلبران وطن را به دلاوران ارتش، جان برکفان فرجا، خانواده‌های معظم و مردم قهرمان تسلیت می‌گویم. دشمنان ایران بدانند این مردم سلحشور در دفاع از خاکشان بی‌هیچ هراسی ایستاده‌اند و پاسخ هر حماقتی را با تدبیر و هوشمندی خواهند داد.

درد بر سر بزازان وطن

محمد رضا عارف، معاون اول: در برابر خون پاک شهدای عزیز ارتش و فرجا، قربانیان تجاوز به خاک میهن و تروریسم پلید که بزرگ‌ترین دشمن انسان و زندگی صلح‌آمیز است، همه ما مسئولیم و مطمئناً عوامل این دو جنایت پاستخی درخور دریافت خواهند کرد. درد بر سر بزازان وطن و عرض تسلیت به خانواده‌های این عزیزان و مردم مقاوم و صبور ایران.

مهار اسرائیل توسط آمریکا

محمد باقر قالیباف، رئیس مجلس: به آمریکا که پشتیبان اصلی و شریک در تمام جرم‌ها و جنایات جنگی رژیم صهیونیستی است، هشدار می‌دهیم که برای توقف کشتار مردم بی‌گناه در غزه و لبنان و جلوگیری از گسترش بی‌ثباتی و ناامنی در تمام منطقه، رژیم نامشروع صهیونی را مهار کرده و مجبور به آتش‌بس پایدار کند.

دفاع از بودجه

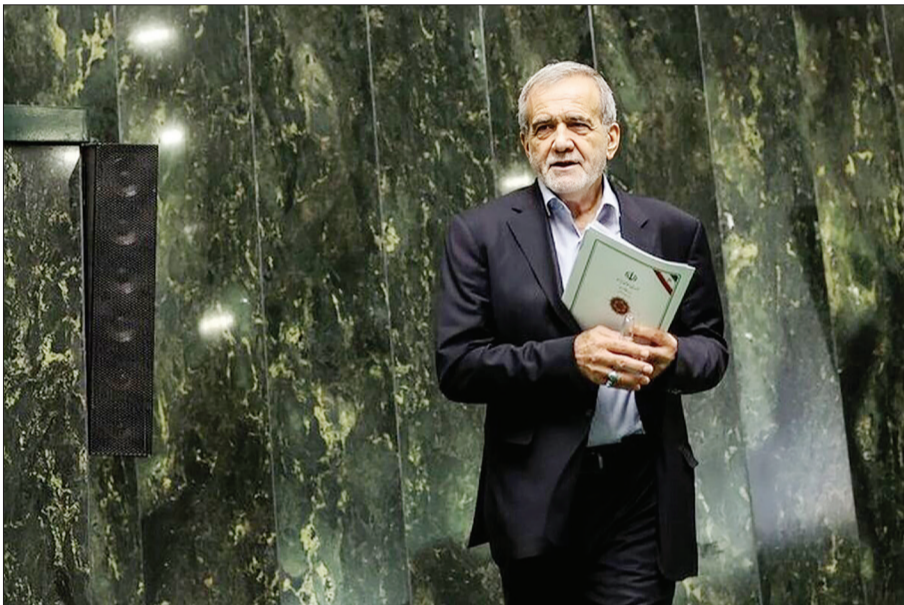
پزشکیان فردا به مجلس می‌رود

گروه سیاسی: سه‌شنبه هفته جاری رئیس‌جمهور پزشکیان برای دفاع از کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۴ به صحن علنی مجلس خواهد رفت. خبری که شهرام دبیری، معاون پارلمانی رئیس‌جمهور آن را اعلام کرد. این درحالی است که دولت چهاردهم نخستین لایحه بودجه خود را نه به رسم معمول دولت‌های قبل (نیمه آذرماه) بلکه زودتر از دولت‌های پیشین و در ابتدای آبان ماه به مجلس برد. حال قرار است پس از بررسی این لایحه در روز سه‌شنبه، بخش دوم لایحه بودجه مربوط به جداول تفصیلی شامل ارقام بودجه نیز حداکثر ۱۰ روز از زمان ابلاغ بخش اول به مجلس ارسال شود. گویا کمیسیون تلفیق در روز چهارشنبه، دوم آبان ماه در جلسه‌ای آیین‌نامه داخلی کمیسیون را به تصویب رساند و مقرر شد که از روز شنبه، پنجم آبان ماه تا روز دوشنبه، هفتم آبان ماه جلسات کمیسیون تلفیق در دو نوبت برای بررسی کلیات لایحه بودجه تشکیل شود. در همین راستا، سعید عبدالکریم هاشمی‌نخل‌ايراهیمی، عضو کمیسیون برنامه بودجه و محاسبات مجلس دوازدهم با اشاره به جزئیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ به ایرنا گفت: «لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ بسا هدف ایجاد رونق و برطرف کردن رکود در بخش‌هایی که ما دچار رکود شده‌ایم، بسته شده لذا با توجه به اینکه هدف لایحه بودجه ایجاد رونق و رفع رکود است ما مشاهده می‌کنیم که بودجه سال آینده یک بودجه انبساطی است».

در لایحه بودجه سال آینده، دخل و خرج دولت نسبت به سال جاری تغییراتی داشته است. بنابراین بودجه کل کشور در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ به ارزش ۱۱،۸۹۷ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. بودجه کل کشور شامل «بودجه عمومی دولت» و «بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسه‌های انتفاعی وابسته به دولت» است. پیش‌بینی لایحه بودجه سال آینده از بودجه عمومی دولت که در واقع همان بودجه وزارتخانه‌ها و موسسه‌های دولتی است ۶۰۸ هزار میلیارد تومان بوده است. همچنین میزان بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسه‌های انتفاعی وابسته به دولت نیز ۵۰۴۸۹ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. همچنین بودجه عمومی دولت در بخش منابع از منابع عمومی دولت و درآمدهای اختصاصی وزارتخانه‌ها و موسسه‌های دولتی تشکیل می‌شود. پیش‌بینی این دو قلم در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ به ترتیب ۵۰۹۸۸ هزار میلیارد تومان و ۴۲۰ هزار میلیارد تومان است. منابع عمومی دولت شامل ۳ بخش اصلی است: «درآمدها»، «واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای» و «واگذاری دارایی‌های مالی»، در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ هر ۳ بخش در مقایسه با سال ۱۴۰۳ رشد داشته‌اند. در نتیجه رشد منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ در مقایسه با سال ۱۴۰۳ ۴۱ درصد بوده و از ۱۰۶۵۶ هزار میلیارد تومان به ۲۳۳۲ هزار میلیارد تومان رسیده است.

وضعیت نفت در بودجه آینده

فروش نفت که به طور معمول بیشترین توجه را در بودجه‌های سالانه به خود جلب می‌کند، جزئی از منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای است و ذیل منابع حاصل از نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی قرار می‌گیرد. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده است، منابع حاصل از نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی با رشد ۳۲ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۳ به ۲۰۱۰۷ هزار میلیارد تومان برسد. پیش‌بینی دولت از حجم تولید نفت خام در سال آینده ۳۷۵۰ بشکه در روز بوده و قیمت هر بشکه نفت صادراتی ۵۷.۵ یورو برآورد شده است. جزء دیگر واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای را منابع حاصل از فروش و واگذاری اموال منقول، غیرمنقول و سایر اموال تشکیل می‌دهد که در پیش‌بینی دولت برای سال آینده افت داشته است. بر این اساس، منابع حاصل از این جزء برای سال ۱۴۰۴ نزدیک به ۲۵ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده

از این باشد نسبت به مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات سالانه خودرو با نرخ یک درصد خواهند بود. زمین‌های فاقد اعیان یعنی زمین‌هایی که در آنها ساخت‌وساز انجام نشده باشد همچنین خانه‌هایی که ارزش آنها تا ۵۰ میلیارد تومان باشد از مالیات معاف هستند و مبالغ مازاد بر آن مشمول مالیات با نرخ ۲ در هزار است. نرخ مالیات بر ارزش افزوده نیز ۱۰ درصد در نظر گرفته شده است. درآمد معاف از مالیات مشاغل همچنین درآمد مستغلات اشخاص فاقد درآمد، سالانه ۲۰۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده است. مجموع درآمد اشخاص حقیقی نیز تا سالانه ۲۸۸ میلیون تومان معاف از مالیات است. همچنین سقف معافیت مالیاتی حقوق ماهیانه ۲۴ میلیون تومان در نظر گرفته شده است.

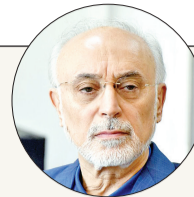
بیشترین مخارج دولت چیست؟

می‌دانیم که بودجه، پیش‌بینی دخل و خرج یا منابع و مصارف است. تا به اینجا سمت دخل یا منابع را بررسی کردیم و در ادامه سمت مخارج یا مصارف را مرور می‌کنیم. مصارف عمومی دولت ۳ بخش دارد: «هزینه‌ها»، «تملک دارایی‌های سرمایه‌ای» و «تملک دارایی‌های مالی». بیشترین مخارج دولت مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ها یا همان هزینه‌های عمرانی با برآورد نزدیک به ۱۰۹۹۷ هزار میلیارد تومان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ است. در جزء هزینه‌ها که با عنوان هزینه‌های جاری شناخته می‌شود و بخشی از آن مربوط به حقوق و دستمزدهاست، برآورد ۴۰۰۸۱ هزار میلیارد تومانی برای سال ۱۴۰۴ انجام شده است. حداقل حقوق ماهانه حقوق‌بگیران شاغل ۱۲ میلیون تومان و افزایش حقوق برای سال آینده ۲۰ درصد پیشنهاد شده است. حداقل حکم حقوق بازنشستگان و وظیفه‌بگیران مشمول صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح و سایر صندوق‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی متناسب با سنوات خدمت، ماهانه ۱۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و میزان افزایش حقوق آنها ۲۰ درصد پیشنهاد شده است.

در یک جمع‌بندی می‌توان گفت که برآورد می‌شود، دولت در سال آینده ۷۱۰ هزار میلیارد تومان را صرف تملک دارایی‌های مالی کند. بازپرداخت اصل اوراق سررسید شده و تأدیه دیون دولت در این جزء قرار دارد. براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ دولت در سال آینده ۲۷۰ هزار میلیارد تومان بابت بازپرداخت اصل اوراق مالی اسلامی سررسید شده و ۴۰۰ هزار میلیارد تومان بابت دیون خود به موسسه‌های اعتباری، سازمان تأمین اجتماعی و پیمانکاران و نیز تولیدکنندگان برق پرداخت کند.

است که نسبت به پارسال یعنی ۶۲ هزار میلیارد تومان، افت ۶۰ درصدی را نشان می‌دهد. یکی دیگر از اجزای این بخش، یعنی تسویه بدهی از طریق واگذاری اموال که در سال گذشته در بودجه غایب بوده برای سال آینده معادل ۲۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. دولت این مبلغ را بابت تسویه بدهی خود به سازمان تأمین اجتماعی و سایر طلب‌کاران در نظر گرفته است. همچنین انتشار اوراق دولتی که به طور معمول در زمان تصویب بودجه مورد توجه قرار می‌گیرد، جزئی از منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی است و ذیل فروش، تحویل و واگذاری انواع اوراق مالی اسلامی است. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده منابع حاصل فروش، تحویل و واگذاری انواع اوراق مالی اسلامی با رشد ۱۷۵ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۳ به ۷۰۰ هزار میلیارد تومان برسد. ۲۰۰ هزار میلیارد تومان از این رقم مربوط به اجرای ماده ۱۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت است. ماده ۱۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت یا قانون برنامه هفتم مربوط به سیاست‌های پولی است و اقداماتی را برای اصلاح چارچوب و اعمال سیاست‌گذاری پولی در بر می‌گیرد. به گزارش ایرنا، جزء دیگر واگذاری دارایی‌های مالی را منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی تشکیل می‌دهد که در پیش‌بینی دولت برای سال آینده ۱۲۵ درصد رشد داشته است. بر این اساس، منابع حاصل از این جزء برای سال ۱۴۰۴ حدود ۱۳۵ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است که نسبت به سال گذشته یعنی ۶۰ هزار میلیارد تومان، رشد ۱۲۵ درصدی را نشان می‌دهد. استقراض از منابع صندوق توسعه ملی دیگر جزء منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی است که در سال ۱۴۰۳ غایب بوده و برآورد دولت از آن برای سال آینده ۵۴۱ هزار میلیارد تومان است. درآمدهای مالیاتی دولت در کنار دیگر انواع درآمدها مانند «خالص حقوق ورودی گمرکی»، «سود سهام شرکت‌های دولتی»، «مالکیت دولت در بخش ارتباطات»، «بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن»، «درآمد حاصل از فروش کالا و خدمات» و «سایر درآمدها» در بخش درآمد قرار می‌گیرد و به طور معمول مهم‌ترین جزء درآمدهای دولت است. براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی می‌شود، مجموع درآمدهای دولت نسبت به امسال با رشد ۴۲ درصدی به ۲۰۲۷۶ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۴ برسد. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده، درآمدهای مالیاتی دولت با رشد ۳۹ درصدی نسبت به امسال به ۱۰۷۰۰ هزار میلیارد تومان برسد.

خودروهای سواری با ارزش روز تا ۵ میلیارد تومان در سال آینده معاف از مالیات هستند. خودروهایی که ارزش روز آنها بیش

جنگ دریایی

علی اکبر صالحی، وزیر خارجه پیشین در گفت‌وگو با شفقنا در مورد ماهیت جنگ منطقه‌ای احتمالی عنوان کرد: «بند تخصص نظامی ندارم اما تصور می‌کنم در یک جنگ گسترده منطقه‌ای با توجه به تجارب گذشته آمریکا در عراق و افغانستان، صحنه نظامی بیشتر در دریا خواهد بود تا در آسمان و زمین. ضمناً این را بدانید وقتی اراده ملتی بر کسب حیات طبیعی باشد، یقیناً دست تقدیر همراه آن خواهد بود».

نامه به دبیرکل

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در نامه‌ای به شورای امنیت و دبیرکل سازمان ملل پیرامون شرارت رژیم صهیونیستی علیه کشورمان اظهار کرد که ایران حق ذاتی خود را برای پاسخ قانونی و مشروع به این حملات جنایت‌کارانه در زمان مقتضی محفوظ می‌دارد. حملات غیرقانونی رژیم اسرائیل اصول بنیادین حقوق بین‌الملل و منشور سازمان ملل متحد به ویژه ماده ۲ بند ۴ آن نقض می‌کند.

سازش دردناک

یوآو گالاتس، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی اعلام کرد که «با عملیات نظامی نمی‌توان به هر هدفی دست یافت و زور، جایگزین همه چیز نیست». او اذعان کرده که «بازگرداندن اسرا مستلزم سازش‌های دردناک است». این درحالی است که رؤسای موساد و سیا قرار است برای آغاز مذاکرات درباره توافق آتش‌بس کوتاه‌مدت در جنگ غزه و تبادل اسرا میان اسرائیل و حماس با نخست‌وزیر قطر در دوحه دیدار کنند.

دیدگاه: گزارش خارجی

رقابت تنگاتنگ

نظرسنجی‌ها درباره آرای دو نامزد دموکرات و جمهوری خواه چه می‌گویند؟

رقابت برای ورود به کاخ سفید در آخرین نظرسنجی سراسری بسیار نزدیک است. این نظرسنجی که توسط مرکز اس.اس.آر.اس انجام شده، نشان می‌دهد که ۴۷ درصد از رای‌دهندگان احتمالی از کاملاً هریس، معاون جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا و ۴۷ درصد نیز از دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق حمایت می‌کنند. نظرسنجی مذکور نشان می‌دهد که رقابت تنگاتنگی در طول مبارزات انتخاباتی بین هریس و ترامپ وجود دارد. در ماه سپتامبر ۴۸ درصد از هریس و ۴۷ درصد از ترامپ حمایت می‌کردند. تقریباً مشابه نظرسنجی جدید و یک نظرسنجی دیگر درست پس از خروج جو بایدن، رئیس‌جمهور از رقابت در تاپستان نشان داد که ۴۹ درصد از ترامپ و ۴۶ درصد از هریس حمایت می‌کردند.

رقابت در طول سال پرتلاطم سیاسی کنونی به طرز قابل توجهی پایدار بوده است. این نظرسنجی نشان می‌دهد که ۸۵ درصد از رای‌دهندگان احتمالی که فرد مورد نظر خود را انتخاب کرده، اعلام کرده‌اند که از ابتدا حزب خود را در انتخابات ریاست‌جمهوری انتخاب کرده بودند و تنها ۱۵ درصد می‌گویند که در این مسیر نظر خود را تغییر داده‌اند. درحال حاضر ۲ درصد از کل رای‌دهندگان احتمالی می‌گویند که هنوز نامزدی را انتخاب نکرده‌اند و ۹ درصد دیگر می‌گویند که ممکن است، نظر خود را قبل از دادن رای تغییر دهند. آن دسته از رای‌دهندگانی که می‌گویند، انتخاب‌هایشان نهایی شده است، اکنون ۵۰ درصد از هریس و ۴۹ درصد از ترامپ حمایت کرده‌اند و تنها یک درصد از سایر نامزدها حمایت می‌کنند.

در میان کسانی که می‌توانند تمایل خود را به سمت ترامپ تغییر دهند و حامیان نامزدهای احزاب کوچک و مستقل هستند (۳۸ درصد از ترامپ، ۳۱ درصد از هریس و ۳۰ درصد از شخص دیگری حمایت می‌کنند). آنها همچنین نسبت به کسانی که تصمیم خود را نهایی کرده‌اند، انگیزه کمتری برای رای دادن دارند. درحالی که ۷۰ درصد از رای‌دهندگان احتمالی اعلام کرده‌اند تصمیم‌شان نهایی شده است، می‌گویند که به شدت انگیزه برای رای دادن دارند. این میزان در بین کسانی که می‌توانند نظر خود را تغییر دهند ۲۷ درصد است. براساس این نظرسنجی با توجه به تمایل بیشتر دموکرات‌ها به رای دادن زود هنگام یا از طریق پست، هریس احتمالاً تاکنون آرای بیشتری نسبت به ترامپ جمع‌آوری کرده است.

این نظرسنجی در ۲۰ تا ۲۳ اکتبر پس از رای‌گیری زود هنگام و غیابی در سراسر کشور انجام شد و نشان داد که ۲۰ درصد از رای‌دهندگان احتمالی که می‌گویند قبلاً رای خود را به صندوق انداخته‌اند ۶۱ درصد از هریس و ۳۶ درصد از ترامپ حمایت می‌کنند و کسانی که هنوز رای خود را به صندوق نینداخته‌اند، اعلام کرده‌اند ۵۰ درصد از ترامپ و ۴۴ درصد از هریس حمایت می‌کنند. این نظرسنجی درحالی است که کمتر از ۱۰ روز مانده به انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا، تنش‌ها در خاورمیانه در پی جنگ طلبی رژیم اسرائیل افزایش یافته است. با حمله رژیم اسرائیل به ایران، اگرچه در ذهن بایدن از بدترین سناریو جلوگیری شده اما گره بزرگ‌تر که درگیری خاورمیانه است همچنان باز نشده است و اسرائیل همچنان به گسترش حملات خود در لبنان ادامه می‌دهد که صدها زن و کودک را به شهادت رسانده و صبر واشنگتن را آزموده است. همچنین درگیری در غزه به‌رغم خیز دیپلمات‌های دولت بایدن در پی شهادت یحیی سنوار، رئیس سابق دفتر سیاسی حماس در ماه جاری به پایان نزدیک نشده است.

سی.ان.ان

خدا حافظی با غرب؟

پیروزی حزب بیدزینا ایوانیشویلی، ثروتمندترین مرد گرجستان در انتخابات پارلمانی نگرانی اروپا و آمریکا در خصوص متمایل شدن این کشور به روسیه را برانگیخت

گروه بین‌الملل: انتخابات پارلمانی گرجستان (شنبه) در سراسر این کشور برگزار شد و حزب حاکم «رویای گرجستانی» امروز به رقابت با حزب اپوزیسیون «جنش اتحاد ملی» پرداختند. بسیاری از تحلیلگران و ناظران بین‌المللی بر این عقیده بودند که نتایج این انتخابات را می‌توان به صورت مشخص حتی بدون برگزاری انتخابات از قبل حدس زد و اعتقاد داشتند که حزب حاکم به پیروزی می‌رسد که البته این تحلیل درست از آب درآمد. این انتخابات درحالی برگزار شد که دولت گرجستان نسبت به وقوع شورش و درگیری در این کشور در روز انتخابات ابراز نگرانی کرده بود؛ تا جایی که ایراکلی کویاخیدزه، نخست‌وزیر گرجستان هشدار داده بود که هرگونه تلاش برای هجوم یا مسدود کردن ساختمان کمیسیون مرکزی انتخابات، مجازات حبس به دنبال خواهد داشت.

با تمام این تفاسیر نتایجی که یک‌شنبه از سوی کمیسیون مرکزی انتخابات گرجستان منتشر شد، پیروزی حزب حاکم را تایید کرد. براساس اعلام این کمیسیون با شمارش داده‌های ۳۰۸۵ مرکز رای‌گیری که تقریباً ۹۹ درصد آرا را در بر می‌گیرد، حزب حاکم رویای گرجستانی ۵۴.۲ درصد آرا را به دست آورد. همچنین احزاب مخالف حدود ۳۷ درصد آراء را کسب کردند که از میان احزاب و ائتلاف آنها، حزب «جنش اتحاد ملی» که از یک مسیر اروپایی برای گرجستان دفاع می‌کند، حدود ۱۰ درصد از این رقم کل را شامل می‌شود. در همین حال طبق آنچه کمیسیون مرکزی انتخابات گرجستان گزارش داده، شمارش آرا در خارج از کشور از برتری حزب مخالف خبر می‌دهد به بیانی دیگر، حزب حاکم «رویای گرجستانی» ۱۷.۷ درصد آرا را در خارج از کشور به دست آورده است درحالی که احزاب مخالف حدود ۷۰ درصد آرا را از آن خود کرده‌اند.

ناظران انتخاباتی گرجستان که هزاران نفر را در سرتاسر کشور برای نظارت بر انتخابات مستقر کرده بودند، مدعی شدند که تخلفات متعددی وجود دارد و نتایج با اراده مردم گرجستان مطابقت ندارد. یورونیوز هم گزارش داد، برخی از مردم گرجستان تحت ارباب و فشار برای رای دادن به حزب حاکم، پای صندوق‌های رای رفتند و این درحالی است که اپوزیسیون این حزب را به انجام جنگ ترکیبی علیه شهروندان متهم کرده است. این وضعیت در حالی است که بزرگ‌ترین حزب مخالف گرجستان یعنی جنش اتحاد ملی اعلام کرده که مقرر آن در روز رای‌گیری مورد حمله قرار گرفته است. رسانه‌های گرجستان همچنین گزارش دادند که ۲ نفر پس از حمله در خارج از حوزه‌های رای‌گیری در بیمارستان یکی در شهر زوگدیدی (واقع در غرب گرجستان) و دیگری در مارتولی (یکی از شهرهای جنوب تفلیس پایتخت) این کشور بستری شدند. آنچه در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که اساساً انتخابات پارلمانی این دوره گرجستان با افت‌وخیزهای زیادی روبه‌رو بوده و در این میان موضوع دخالت خارجی (آمریکا و روسیه) به نفع هر دو حزب به شدت طی روزهای قبل از انتخابات برجسته شده بود. تا جایی که هم حزب حاکم و هم حزب اپوزیسیون طی روزهای گذشته نسبت به مداخله احتمالی در انتخابات هشدار داده بودند؛ به‌گونه‌ای که حزب حاکم رویای گرجستانی از مداخله ایالات‌متحده، احساس خطر خود را علنی کرد و اپوزیسیون هم ادعا کرده بود که روسیه ممکن است تلاش کند، آراء را به نفع حزب حاکم که حامی روابط نزدیک‌تر با مسکو است، تغییر دهد. بر همین

اساس می‌توان گفت که این انتخابات در حقیقت طناب‌کشی سیاسی میان دو جریان طرفدار غرب و شرق بوده که حالا نتایج آن به نوعی باعث نگرانی اتحادیه اروپا و ایالات‌متحده شده است که در این میان انگلیسی‌ها هم در رسانه‌های خود علناً این نگرانی‌شان را مطرح کرده‌اند و سعی در مخابره پیام هشدار دارند.

گرجستان و مدرک تحصیل در رشته اقتصاد را از دانشگاه مسکو دریافت کرد و پس از پایان تحصیلاتش وارد تجارت شد و پس از فعالیت در حوزه فروش محصولات الکترونیکی توانست برای خودش و فعالیت‌های اقتصادی‌اش، بانک خصوصی تاسیس کند. او پس از آن هدف باندهای خلافکار فعال در عرصه جنایت‌های سازمان‌یافته قرار گرفت اما توانست با نزدیکی به قدرت در مسکو، گلیم خود را از آب بیرون بکشد. گفته شده ایوانیشویلی در دهه ۱۹۹۰ با نزدیکی به دولت روسیه و نهادهای امنیتی این کشور توانست به فعالیتش ادامه دهد و پس از قدرت گرفتن در گرجستان برای کسب محبوبیت اعلام کرد که شخصاً نزدیک به یک میلیارد دلار برای کمک به جاده‌سازی و نوسازی پارک‌ها و کلیساها و دیگر اماکن میراث فرهنگی گرجستان اهدا کرده است که همین اقدام وی توانست سرورصدای زیادی در جامعه و رسانه‌های گرجستان به راه بیندازد و در نهایت او نقشی تعیین‌کننده در عرصه سیاست گرجستان پیدا کرد.

تعمیق روابط با مسکو؟

بسیاری از منتقدان بیدزینا ایوانیشویلی در گرجستان به این موضوع اشاره می‌کنند که اساساً یک انسان مرموز برای خلق فضاهای مه‌آلود است. آنها می‌گویند، هنگامی که او به گرجستان بازگشت و وارد سیاست شد، هوای اسرارآمیز را پرورش داد. سرگرمی‌های عجیب‌وغریب او از جمله نگهداری از کوسه‌ها، گورخرها و جمع‌آوری درختان کمیاب، توجه گسترده‌ای را به خود جلب کرد و داستان فعالیت‌های مجلل او را به داستان‌های خانگی در سراسر کشور تبدیل کرد که البته رسانه‌های حامی وی هم در این راستا به این موضوع دامن زدند.

بر همین اساس حالا مخالفان وی و حزب رویای گرجستانی اعتقاد دارند که تفلیس بیش از هر زمان دیگر به سوی مسکو متمایل خواهد شد و این به معنای آن است که نفوذ روسیه در گرجستان در زمانه‌ای که جنگ با غرب بر سر اوکرین را تشدید می‌کند، بیشتر خواهد شد و می‌تواند رویای پیوستن تفلیس به اتحادیه اروپا را بایکوت کند.

بیدزینا ایوانیشویلی، موسس حزب رویای گرجستانی کیست؟ آنچه در این میان حالا به سوژه اصلی رسانه‌ها، تحلیلگران و سیاستمداران مقیم بروکسل و واشنگتن تبدیل شده این است که پیروزی حزب حاکم گرجستان در انتخابات پارلمانی این کشور علناً پای مرد پنهان دنیای سیاست این کشور، یعنی «بیدزینا ایوانیشویلی» را به عرصه علنی سیاست و اقتصاد باز کرده است. این تاجر بزرگ گرجستان یک دهه پیش به مدت یک سال (از ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۳) به طور رسمی زمام امور را در مقام نخست‌وزیر در کشورش به دست داشت. هرچند بیدزینا ایوانیشویلی ۶۸ ساله پس از آن دیگر در مقام رسمی نبود اما از او به عنوان مرد تاثیرگذار در عرصه سیاست گرجستان و چهره بسیار تاثیرگذار در این کشور نام برده می‌شود. به گزارش یورونیوز، او در سال ۲۰۱۲ در پی ناراضی عمومی از دولت وقت به قدرت رسید اما منتقدان او بر این باور هستند که وزرا و نمایندگان حزب «رویای گرجستانی» طی یک دهه گذشته تنها دستورهایی را اجرا کرده‌اند و به وی پاسخگو بوده‌اند که نشان از میزان نفوذ و عمق تسلط وی بر ساختار سیاسی این کشور دارد.

برخی از مفسران غربی اعتقاد دارند که وی به دلیل ثروتمند بودنش، توانسته نفوذ بسیار خوبی در ساختارهای سیاسی و اقتصادی گرجستان به وجود بیاورد؛ به‌گونه‌ای که گاردین در گزارش خود که یک‌شنبه ۲۷ اکتبر منتشر شد، اعلام کرده ثروت بیدزینا ایوانیشویلی که در سطح جهانی چندان شناخته شده نیست حدود ۷ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار تخمین زده می‌شود که معادل یک‌چهارم تولید ناخالص کشور گرجستان (۳۰ میلیارد دلار) است!

بیدزینا ایوانیشویلی در سالیان گذشته اعلام کرده بود که «در دوران کودکی پابرنه بوده و به دلیل فقر، کفش برای پوشیدن نداشته است». او مدرک مهندسی خود را در

ادامه یادداشت روز

ما آخرین نسل ملی‌گرا هستیم؟

نیروی نظامی قوام ملت است. به قول ماکیاولی بزرگ، قانون‌های خوب با سلاح‌های خوب تضمین می‌شود. بدون سلاح‌های قوی نمی‌توان موجودیت ملی را به‌ویژه در ژئوپولیتیک غرب آسیا حفظ کرد. گام دوم کم از گام نخست نیست. پیاده‌نظام حقیر اسرائیل ه چند معدود، اما به هر حال زیر سایه قوم‌گرایی و ... در خیابان‌های ایران رژه می‌رود. هر توهینی به ایران و مولفه‌های فرهنگی شاخص آن تیری است از جانب دشمن که هر چند ممکن است به هدف نشیند، اما دست‌کم به ترس و تردید مردم منجر خواهد شد. فرهنگ ایرانی صرفاً معنویت یا تفنن و تزیین نیست. نمی‌توان فرهنگ را فرو نهاد و انتظار داشت امنیت و اقتصاد و جامعه بسامان بماند. فرهنگ در ایران به امنیت و سیاست پیوندی محکم خورده است. سرشت ما فرهنگی است و وقتی با آن می‌ستیزند دست در پنجه امنیت ما انداخته‌اند. بی‌تعارف، ایران‌ستیزان، در تمام اصفاف آن، باید از گردونه فرهنگی و اداری کشور بیرون انداخته شوند. عجیب است که ایران‌ستیزی در ایران گناهی نیست. حتی در استخدام افراد توجیهی به ایران‌ستیزی آنها نمی‌شود. به عبارت سادتر، هر ماه بخشی از ثروت ملی که حساب کسانی ارایز می‌شود که ایران را قبول ندارند و هر شب با رویای فروپاشی ایران به خواب می‌روند و روز از هر تلاشی برای تحقق رویای شب دریغ نمی‌کنند. این افراد که به اطلاعات هم دسترسی دارند بعید نیست در مقطعی خاص و بحرانی همچون مسترزینگر رمان سووشون در چشم به هم زدنی تبدیل به سرچنت زینگر بشوند. نظامی انگلیسی که ۱۷ سال در پوشش فروشنده چرخ خیاطی در شیراز زندگی کرده بود و ناگهان وقت جنگ «یک شش لباس افسری پوشیده، براق و ستاره زده...» تلخی ماجرا زمانی بیشتر می‌شود که در نظر بگیریم زینگر رمان سووشون به هر حال انگلیسی بود. اگر ایرانی بود خیانتش آزردهنده تر و خفت‌بارتر بود.

یکی از پوشش‌های «مسترزینگر» ها امت‌گرایی است. گفتنی است که ایران‌دوستی با امت‌گرایی اسلامی، برخلاف سطحی‌نگری‌های رایج، نسبت تضاد و تباین ندارد. کسانی که ملت و امت را در برابر هم قرار می‌دهند درکی عمیق از هیچ کدام ندارند. دشمنان ملت ایران و امت اسلام فرصت خوبی از بدفهمی رابطه امت و ملت به دست آورده‌اند. ملت امری است معطوف به منافع عینی و امت عرصه همکاری‌های منطقه‌ای را فراهم می‌آورد. امت نیز معطوف به منفعت عینی است، با رویه‌ای معنوی و مذهبی، در گستره‌ای بزرگتر، یعنی نظام بین‌المللی. وحدت ملی مقدم وحدت امتی است. وحدت ملی در شرایط کنونی جهان نیاز به تقویت و ارتقا دارد. مجازات و تحدید ایران‌ستیزان گامی از آن و تغییر رفتار حکومت در آزادی‌های اجتماعی و مبارزه با فساد و تبعیض گامی دیگر.

همه این مقدمات به این پرسش مهم می‌رسد: آیا ملی‌گرایی زمانش سر آمده و ما آب در هاون می‌گوییم؟ آیا همچنان که ایران در برابر صدام یعنی متحد شد در برابر اسرائیل یهودی نیز متحد خواهد شد؟ عده‌ای آشکارا از دشمن حمایت می‌کنند. زبان‌ها آشفته و فکرها پریشان است. اگر به ظاهر بسنده کنیم کار ملی‌گرایی و ایران‌دوستی تمام است. ولی اگر کمی از ظاهر بگذریم و به عمق نزدیک‌تر شویم چهره‌های متفاوت خواهیم دید. خائنان همیشه بوده‌اند. آسیب‌ها زده‌اند، اما در نهایت، مفتضحانه حذف شده‌اند. سرنوشت پیشه‌وری بهترین مثال برای آخر و عاقبت خائنان است. گویا تقدیر ما زیستند در کنار خائنان است و شاید همین خائنان چون میکروب‌هایی ضعیف شده، خود عامل زنده نگه داشتن خوی و خصلت ایران‌خواهی ما شده باشند. ایران واقعی است که خود را بر هر نظریه‌ای تحمیل می‌کند. نمی‌توان در پایتخت ایران نشست و ایران‌ستیزی کرد. نتیجه سخت مصیبت‌تر خواهد شد. در ایران هیچ برنامه توسعه‌ای حتی اداره عادی امور، در سطحی قابل قبول، بی‌مبنای پخته و سفته ایران‌دوستی به نتیجه نخواهد رسید. تا جهان بر این مدار می‌چرخد ایران را ایران‌دوستان فرهیخته و متخصص می‌توانند بسازند. همراهی با «واقعیت ایران» به رشد و رفاه می‌انجامد و در افتادن با آن به شکست و پیرشانی و ویرانی. هر چه از میزان ایران‌دوستی ما کم شود به طور مستقیم از سطح توسعه و رفاه ما کاسته خواهد شد و حتی گذران عادی امور نیز دچار مشکل خواهد شد. ما آخرین نسل ملی‌گرایی در ایران نیستیم، چون ما آخرین نسلی نیستیم که آبادانی و آزادی و اعتبار جهانی ایران برایشان مهم است. تا زمانی که انسان با عقل زندگی می‌کند، رفاه و توسعه مهم است، فرهنگ اهمیت دارد و صلح‌فهمی و صلح‌طلبی دغدغه بشر است، ایران‌دوستی باقی خواهد ماند. ما آخرین نسل ملی‌گرایی ایرانی نیستیم، چون ملی‌گرایی ایرانی از طبیعت زندگی انسان برخاسته است. نه ایدئولوژیک است، نه سابقه‌های نکوهیده دارد و نه با آرزوها و دغدغه‌های جهانیان در تعارض است.

ضد شرق‌شناسی

تحلیل نگاه ادوارد سعید به نسبت روشن‌فکران با شرق‌شناسی در همایش شرق‌شناسی در جهان معاصر

منطق دوگانه شرق‌شناسی

در ادامه این نشست ویدا یاقوتی دومین سخنران جلسه در رابطه با کتاب «شرق‌شناسی» ادوارد سعید، گفت: «تقریباً ۴۶ سال از زمانی که ادوارد سعید کتاب «شرق‌شناسی» را تألیف کرده، می‌گذرد. به نظر من عنوان «ضدشرق‌شناسی» برای کتاب بهتر است. عنوان اصلی این مطلب را به ذهن متبادر می‌کند که پروژه ادوارد سعید در ادامه پروژه شرق‌شناسی است. این کتاب موجب رشد درک ما از بازتابی غریبی‌ها از مفهوم نامشخص شرق شد. ادوارد سعید بر اساس ۴ محور اصلی گفت‌وگو شرق‌شناسی را تحلیل می‌کند: «گفتمان سلطه»، «گفتمان دانش و قدرت»، «بازتابی تحریف‌شده شرق» و «تبعید و هویت». منظور از تبعید و هویت، تجربه زیسته خود ادوارد سعید در زمان زندگی اوست. نقل مکان از فلسطین به قاهره و در نهایت به آمریکا همان‌طور که خود او می‌گوید، موجب بحران هویت برای ادوارد سعید شد. «شرق‌شناسی» یک تقدی است بر بازتابی ذات‌گرایانه اروپایی از شرق که تمایل دارد، فرهنگ شرق را به عنوان یک فرهنگ ایستا و بدون پویایی توصیف کند. ادوارد سعید با استفاده از چارچوب نظری فوکو، چگونگی کارکرد شرق‌شناسی را به عنوان یک گفتمان توضیح می‌دهد تا ما متوجه شویم که در طول زمان چگونه غرب توانسته است شرق را مدیریت کند. انسان شرقی همیشه از در پیچه نگاه محقق غربی به ما شناسانده می‌شود. گفتمان شرق‌شناسی مبتنی بر «دیگری»، «تمایز» و «غیریت» گسترش پیدا می‌کند و در نهایت نگاه اروپایی به شرق را منعکس می‌کند. ادوارد سعید می‌گوید، ماهیت شرق‌شناسی یک تمایزی است که غیرقابل ریشه‌کن شدن است. گفتمان شرق‌شناسی یک منطق دوگانه ایجاد کرده که مبتنی بر جغرافیایی تخیلی است: یک «ما» که غرب است و یک «آنها» که شرق را نشان می‌دهد. شرق‌شناسی یک شالوده‌است برای رویکردهای دوگانه. یک موضع، موضع چپ هست که موضعی پدرا نه دارد نسبت به شرق که شرقی‌ها به کمک ما نیاز دارند و ما باید در طول تاریخ همواره مثل یک پدر حامی شرقی‌ها باشیم. رویکرد راست‌گرایانه و نژادپرستانه نیز موضع دوم است. بعد از جنگ جهانی دوم، قدرت جدیدی به نام آمریکا وارد میدان می‌شود. این درست در زمانی است که شرق‌شناسی هم وارد بحران می‌شود. این بحران، جنبش‌های آزادی‌بخش ملی را به وجود می‌آورد و تناقضات در این جا، هم در رویکردهای عملی و هم در رویکردهای نظری آشکار می‌شود.»

شرق‌شناسی روی دوش روشن‌فکران بی‌وطن

مهدی فدایی‌مهرانی هم به عنوان سومین سخنران این نشست گفت: «ادوارد سعید از این جهت که یک فلسطینی است، موضوعیت دارد که در دوران فعلی مورد مطالعه قرار بگیرد. ما نه تنها با یک جنگ نظامی در منطقه مواجه هستیم بلکه یک جنگ فکری نیز در این میان در حال رخ دادن است. امروز اگر بخواهیم یک نگاه رئالیستی به مسأله داشته باشیم، نمی‌توانیم انکار کنیم که ظاهر آن در این جنگ، همه جامعه طرف ما نیست و این خیلی دردناک است. از این جهت بود که تصمیم گرفتم در مورد مفهوم سخن بگویم که ادوارد سعید خیلی پیرامون آن بحث کرده است. «روشن‌فکران بی‌وطن» مفهومی است که در این جلسه در مورد آن سخن می‌گویم. کل کتاب شرق‌شناسی ادوارد سعید را که ببینیم، بحث بر سر این است که ما با روشن‌فکرانی مواجهیم که در وطن‌شان حضور دارند اما بی‌وطن هستند. ادوارد سعید، روشن‌فکر را در ذیل شرق‌شناسی می‌فهمد. دومین نکته‌ای که در نگاه ادوارد سعید به مفهوم روشن‌فکر وجود دارد این است که مسائل انضمامی برای او موضوع کار روشن‌فکری است. به همین دلیل برای ادوارد سعید، فلسطین از مهم‌ترین مصادیق کار روشن‌فکری است. تصویر مهمی از او هست که در حال سنگ پرتاب کردن است. پرتاب سنگ، نماد مبارزه برای فلسطینی‌ها بود. گفتمان شرق‌شناسانه آن قدر قدرتمند بود که حتی همان سنگ پرتاب کردن به سمت تانک‌های اسرائیلی را یک کار ترورسی می‌دانست. سومین نکته این است که ادوارد سعید روشن‌فکر را در نسبتی با دانش

استعماری می‌فهمد. همین جا مسأله استعمارزدایی از دانش برای او موضوعیت پیدا می‌کند. بحث ادوارد سعید این است که چطور دانش و دانشگاه، استعماری می‌شود. با نگاه او همین دانشکده ممکن است آکادمی فعالی باشد اما عملاً ما بی‌وطن باشیم و با گفتمان شرق‌شناسانه مسائل را بررسی کنیم. ادوارد سعید می‌خواهد به ما بگوید، روشن‌فکر وجدان بیدار جامعه است. شرق‌شناسی برای ادوارد سعید یک شیوه تسلط بر شرق است. او شرق‌شناسی را گفتمان می‌دانست. گفتمان اصولاً مبتنی بر مناسبات قدرت و دانش در درون خود است. یعنی دانشی که قدرت ایجاد می‌کند و قدرتی که دانش ایجاد می‌کند. شرق‌شناسی برای ادوارد سعید یک گفتمان اروپامحور است. ما یک غربی داریم که انگار در جایگاه سوژه نشسته است و شرقی داریم که در مرکز قرار دارد و یک شرقی داریم که همه آن‌چه جز غرب است را تشکیل می‌دهد. شرق در این نگاه هویت مستقلی ندارد. شرق باید ضرورتاً از منظر غربی بررسی شود. شرق خارج از این گفتمان نمی‌تواند فهم شود. خود ادوارد سعید در کتاب می‌گوید چگونه بعد از جنگ جهانی دوم، سلطه شرق‌شناسی، وجه آکادمیک پیدا می‌کند. از نیمه دوم قرن هجدهم تا قرن بیستم، یک سنت شرق‌شناسی در آمریکا بسیار گسترش پیدا می‌کند و بخش عمده‌ای از علوم انسانی درگیر مطالعات شرق‌شناسانه می‌شود. بحث ادوارد سعید این است که شرق‌شناسی از زاویه غرب، شرق را مورد مطالعه قرار می‌دهد. اما چیزی که او می‌گوید صرفاً بیان این نکته نیست. ادوارد سعید یک «روشن‌فکر توتزن» نیست که بگوید چرا از زاویه غرب ما را مورد مطالعه قرار می‌دهد. به نظر من درد او این است که این نظام استعماری آکادمیک دانش به شرق منتقل شده است. یعنی جدا از اینکه ما در غرب با یک سنت شرق‌شناسانه مواجه هستیم در شرق هم این مسأله دیده می‌شود. تسری شرق‌شناسی به آکادمی‌ها در شرق برای ادوارد سعید مسأله می‌شود. برای او روشن‌فکر موضوعیت دارد. ادوارد سعید می‌گوید، روشن‌فکر است که می‌تواند موضوعات انضمامی جامعه را فهم کند؛ البته به شرطی که از زاویه گفتمان شرق‌شناسی به مسأله نگاه نکند. ادوارد سعید دو گونه روشن‌فکر را از هم متمایز می‌کند: «روشن‌فکران سازگار» و «روشن‌فکران ناسازگار». روشن‌فکران سازگار آن‌هایی هستند که پیوستگی ارگانیک با سنت و فرهنگ جامعه خود دارند. این روشن‌فکر بر اساس مقتضیات جامعه خود می‌اندیشد. او می‌گوید گفتمان آکادمیک شرق‌شناسی باعث شده است که ما یک جماعت عظیمی از روشن‌فکران ناهمساز داشته باشیم. این همان چیزی است که به آن روشن‌فکران بی‌وطن می‌گویم. ادوارد سعید در اینجا می‌گوید بسیاری از روشن‌فکران جوامع شرقی به لحاظ جغرافیایی در وطن خود هستند اما در وطن فرهنگی خود زندگی نمی‌کنند. شرق‌شناسی آکادمیک روی دوش همین روشن‌فکران بی‌وطن به پیش می‌رود. روشن‌فکر بی‌وطن، کار روشن‌فکر غربی را در جامعه خود انجام می‌دهد. ادوارد سعید می‌گوید، گفتمان شرق‌شناسی، شرق را در جای مجانبین قرار می‌دهد. شرق حوزه‌ی ناغفلانیت است. نقش روشن‌فکر این است که این گفتمان را شالوده‌شکنی کند. ادوارد سعید به عنوان یک مسیحی فلسطینی، مسأله‌اش این است که من نمی‌توانم روشن‌فکر باشم اما نسبت به مسأله فلسطین بی‌تفاوت باشم. روشن‌فکر حتی اگر در غرب هم زندگی کند اگر متعهد به جغرافیای فکری و فرهنگی خود در شرق باشد، یک روشن‌فکر هم‌ساز و با وطن هست. ادوارد سعید می‌گوید اگر دست‌تان هم قطع شد با دست دیگر آن را بردارید و مبارزه کنید. صحنه آخر شهادت سنوار چنین چیزی را نشان می‌دهد. ما در مورد شرق‌شناسی آکادمیک، سخن گفتیم اما با انواع دیگری از شرق‌شناسی از جمله رسانه هم مواجهیم. آن قدر شرق‌شناسی در جهان ما جریان دارد که نمی‌توانیم بگویم سنوار در موضع دفاع از کشور و سرزمین خود قرار دارد و طرف مقابل تروریست است! کسی که از وطن خود دفاع می‌کند، تروریست است و طرفی که یک قرن جنایت می‌کند، گود من ماجراست!»

گزارش سینمای جهان

خدا حافظی با سینما در ۹۴ سالگی

آخرین فیلم ایستودو با کمترین سینما به اکران درآمد

چهلین فیلم ساخته کلینت ایستودو که احتمالاً آخرین اثر این سینماگر افسانه‌ای نیز خواهد بود، طی چند روز آینده همان‌طور که پیش‌تر اعلام شده بود، تنها در تعداد بسیار محدودی سینما اکران خواهد شد. جشنواره موسسه فیلم آمریکا که قدیمی‌ترین جشنواره فیلم در لس‌آنجلس است، شامگاه روز یکشنبه با نمایش جهانی فیلم «قاضی شماره ۲» به کارگردانی کلینت ایستودو در سالن تاریخی جینی‌های هالیوود پایان می‌یابد و ستاره‌هایی مانند نیکولاس هولت، تونی کولت و زونی دوپچ در فرش قرمز حاضر خواهند شد که این چهارمین نمایش جهانی یک فیلم به کارگردانی ایستودو در این جشنواره به‌شمار می‌رود. این درام دادگاهی، چهلین اثر کارگردانی این فیلم‌ساز است و با توجه به ۹۴ ساله بودنش، ممکن است آخرین کار او نیز باشد. کمپانی برادران وارنر نیز چهار روز بعد فیلم «قاضی شماره ۲» را با یک انتشار محدود در کمتر از ۵۰ سینما عرضه خواهد کرد و به گفته دو منبع آگاه از توزیع فیلم، هیچ برنامه‌ای در مقطع کنونی برای افزایش سالن‌های نمایش این فیلم در هفته‌های آتی وجود ندارد. کمپانی برادران وارنر، استودیویی که ایستودو بیش از ۵۰ سال با آن همکاری داشته، به نظر می‌رسد پس از اکران آخرین فیلم این کارگردان در سال ۲۰۲۱ با عنوان «ماچوی گریان»، در حال ارزیابی مجدد رابطه‌اش با این فیلم‌ساز باشد. «ماچوی گریان» که در آن ایستودو ۹۰ ساله علاوه بر کارگردانی، بازیگری نیز کرده است، یک شکست تجاری بود و تنها ۱۶.۵ میلیون دلار در سطح جهانی در برابر بودجه تولید ۳۳ میلیون دلاری خود به دست آورد.

NETFLIX

حذف فیلم‌های فلسطینی

تفلیکس ۱۹ فیلم فلسطینی، با درباره فلسطین را از پلتفرم خود حذف کرد. یک ائتلاف با عنوان «آزادی به پیش» در نامه‌ای سرگشاده از تفلیکس خواسته است که این فیلم‌ها را که بخشی از یک توافق سه‌ساله صدور محتوا بودند و تمدید نشده‌اند، دوباره به پلتفرم خود بازگرداند. این کمپانی در بیانیه‌ای اعلام کرد که مجوز مجموعه‌ای تحت عنوان «داستان‌های فلسطینی» که شامل ۳۲ فیلم بود، منقضی شده‌اند.

کارگردان باربی صرف نظر می‌کند

گزارش‌ها نشان می‌دهند که گرتا گروینگ، کارگردان فیلم موفق «باربی»، به دلیل عدم تمایل تفلیکس برای اکران دو قسمت جدید از پروژه «سرگذشت نارنیا» در سالن‌های سینما، قصد دارد قرارداد خود را با این شبکه فسخ کند. این در حالی است که قبلاً اعلام شده بود، تصویربرداری این آثار در اواخر ژانویه ۲۰۲۵ آغاز خواهد شد.

تجلیل از جانی دپ در رم

فستیوال رم ایتالیا اعلام کرد، با اهدای جایزه یک عمر دستاورد هنری از بازیگر ۶۱ ساله هالیوودی برای «سفر خارقالعاده‌اش به‌عنوان یک بازیگر» تجلیل کرد و پس از آن «مودی» فیلم جدیدی را که دپ کارگردانی کرده به نمایش گذاشت. از این فیلم به‌عنوان گردبادی ۷۲ ساعته در زندگی هنرمند بوهمی آماندو مودیالیانی، معروف به مودی یاد شده است.

آرزوهای بزرگ

بیبی قهرمان یکی از پر فروش ترین فیلم‌های سینماهاست

قادر دولت‌زاده

خبرنگار

انیمیشن «بیبی قهرمان» یکی از پر فروش‌ترین فیلم‌های سینماست که در فروش هفتگی در رتبه دوم جدول جا خوش کرده است. البته بخشی از فروش این انیمیشن را می‌توان به تیزرها بسیاری این انیمیشن که از شبکه‌های مختلف تلویزیونی پخش می‌شوند، نسبت داد. اما فیلم‌های دیگر مانند «استاد» و «قلب رقه» هم از چنین موهبتی برخوردارند و بودند و تیزرهایشان مدام روی آنتن می‌رفت و می‌رود ما فروش‌شان آنقدر پایین است که باید آنها را در قعر جدول فروش جست‌وجو کرد. «بیبی قهرمان» در مدت یک ماهی که روی پرده بوده بیش از ۳۰ میلیارد فروخته و همچنان هم فروش قابل قبولش در سینماها ادامه دارد.

یکی از ویژگی‌های «بیبی قهرمان» ریشه تلویزیونی آن است، آنهایی که در خانه، کودکی دارند، ببی را می‌شناسند. «بیبی قهرمان» برگرفته از سریال انیمیشنی دوبعدی ببی و ببو است که جز آثار پرمخاطب شبکه پویا بوده. کارتون سریالی که حدود یک دهه است از شبکه پویا پخش می‌شود و کاراکتری آشنا برای کودکان دهه نودی به‌شمار می‌آید. چهره‌ای که به واسطه سلسله انیمیشن تلویزیونی مشهور شده و حالا به سینما رسیده است. ببی کاملاً کاراکتری آشنا برای بچه‌های دهه نودی به‌شمار می‌آید. در فیلم «بیبی قهرمان»، شخصیت‌ها از دل مجموعه کارتون دوبعدی بیرون آمده و تبدیل به کاری سه‌بعدی شده‌اند اما تیم سازنده همان تیم قدیمی سازنده آن هستند. این، اما روالی طی شده در سینمای جهان است، تجربه‌ای موفق که انیمیشن‌های پرطرفدار جهانی هم آن را آزموده‌اند، «باب اسفنجی» که هنوز هم از محبوب‌ترین شخصیت‌ها و انیمیشن‌های کودکان ایرانی است هم همین مسیر را پیمود و بعد از ارائه چند فصل سریالی، نسخه‌ای سینمایی از آن هم به مخاطبانش عرضه کرد. در ایران هم البته پیش‌تر این تجربه از سر گذرانده شده است، آثار موفق همچون «شهر موش‌ها» و «کلاه قرمزی» اتفاقاً بعد از آنکه در تلویزیون دیده شدند، راهی سینماها شدند و نسخه‌ای سینمایی از آنها در اکران هم موفق بودند.

«بیبی قهرمان» را حسین صفارزادگان و میثم حسینی در مقام کارگردان و محمدمهدی مشکوری در مقام تهیه‌کننده ساخته‌اند، این اثر درباره یک ببی است که رویایی در سر دارد. او همیشه مجلات جغد قهرمان را که در مورد پرواز هستند؛ می‌خواند و حسرت پرواز را به دل دارد. این ببی دوست دارد که هر طور شده رویای خود را محقق کند و بتواند مانند یک پرنده در آسمان پرواز کند. او قصد دارد بر تمامی سختی‌های مسیر غلبه کند تا به خواست خود برسد. ببی کوچک آرزو دارد پرواز کند اما پدرش با این تصمیم او مخالف است. بوقلمون شیبادی که در پی کسب قدرت است، متوجه رویای ببی و دوستانش برای دستیابی به پرواز می‌شود. ببی که برای رسیدن به رویاش از کتاب‌ها کمک می‌گیرد و در تلاش است تا یک ماشین پرنده اختراع کند، با فریب‌های بوقلمون راهی مدرسه خلبانی بوقلمون می‌شود غافل از اینکه رسالت این مدرسه ناامید کردن و سرخورده کردن بچه‌ها از یادگیری خلبانی است. ببی و دوستانش پس از ناکامی در مدرسه بوقلمون، با یک جغد پیر آشنا می‌شوند که او نیز زمانی استاد خلبانی بوده اما مشکلات او را از زندگی ناامید کرده است. ببی تلاش می‌کند امید را به جغد پیر برگرداند و جغد که روزی نویسنده کتاب الهام‌بخشی بوده که ببی همواره از

آن کتاب به‌عنوان الگوی خود یاد می‌کند، به ببی و دوستانش کمک می‌کند که به آرزوی دیرینه خود برسند. کارگردانان صفارزادگان- حسینی، مقدار اخوان نویسنده و مشکوری تهیه‌کننده، سال‌هاست در حال ساخت انیمیشن هستند. ببی قهرمان چند تفاوت عمده با انیمیشن‌های موفق دیگری دارد که تا به امروز در سینماها اکران شدند. یکی اینکه قهرمانش، دختر است. دیگر اینکه داستانی کاملاً فقه‌گو دارد و سابقه تکنیکی و سال‌ها همکاری مشترک، از نظر فنی، کار را دارای ثبات کرده است. سوم اینکه شعارزدگی ندارد و مانند برخی از انیمیشن‌ها دیگر، مسائل مذهبی را به آن سنجاق نکرده‌اند. «بیبی قهرمان» پس از «فهرست مقدس» و «پسر دلفینی»، سومین انیمیشن سینمایی سازمان اوج به حساب می‌آید. این اثر موزیکال است و در ژانر فانتزی و ماجراجویی مناسب رده سنی ۶+ ساخته و پرداخته شده است. تمرکز انیمیشن ببی قهرمان بر اهمیت رویاپردازی و تلاش برای رسیدن به آن است.

این انیمیشن داستانی منظم و قه‌گو دارد. داستان با معرفی شخصیت‌ها و با توجه به اینکه ممکن است مخاطب، اصلاً مجموعه کارتون‌های ببی را ندیده باشد، بازتعریف مجدد می‌شود و آنگاه قصه‌ای سر و شکل می‌گیرد که ابتدا، میانه و پایان منطقی دارد. قصه‌ای که در آن رقابت میان خیر و شر به درستی چیده شده است. اما یکی از مشکلات فیلم پرگویی شخصیت‌ها و دیالوگ‌های بسیار آنهاست. کاراکترها مدام در حال حرف زدن هستند، در حالی که این مقدار دیالوگ برای یک انیمیشن خردسال زیاد است و او باید بیشتر شاهد اکت و حرکت از کاراکترها باشد، نه اینکه مدام به حرف‌های آنها گوش دهد. مثلاً در قسمتی از انیمیشن که باید شاهد مسابقه دادن ببی با دیگران رقیبان پرنده باشیم به جای اینکه حرکت و عملی از او ببینیم، تنها شاهد حرف زدن کل‌کل کردن و کری خواندن او برای دیگران هستیم. در واقع تلاش‌های او را به جای اینکه ببینیم از زبانش می‌شنویم و این نه‌تنها برای مخاطب بزرگسال، که حتی برای تماشاگر خردسال هم پذیرفته نیست. ببی بیشتر از اینکه عمل کند، حرف می‌زند و همین تبدیل به یکی از اشکالات بزرگ فیلم

می‌شود. انیمیشن ببی با اینکه در نسخه کارتون خود از دوبلورهای بسیار خوبی بهره می‌برد، اما صدای تمام کارکترها خود را تغییر داده و دوبلورهای جدیدی به کار اضافه کرده که نه صدایشان با شخصیت‌ها همخوانی دارد و نه دوبله خوبی انجام داده‌اند. صدایش‌ها هم آنچنان با انرژی و انرژی‌گره روی این شخصیت صحبت کرده که حرف‌هایش از جایی به بعد هم کمی آزاردهنده می‌شود. ترانه‌های انیمیشن هم با اینکه جزئی جدانشدنی از چنین اثری هستند اما گاهی این‌طور به نظر می‌رسد که تنها برای پرکردن فضا و تغییر در ریتم داستان ساخته و پرداخته شده‌اند و نه‌تنها جذاییتی ندارند، بلکه در مواقعی زیادی هم به نظر می‌رسند. ترانه‌ها آنقدر ساده و معمولی هستند که انیمیشن را به یک اثر تلویزیونی نزدیک می‌کنند و انگار سازندگان در این بخش ناچار به ساده گرفتن کار و صرف‌نظر از کیفیت ترانه‌ها شدند.

اینکه ببی امید دارد و به خاطر یک رویا تسلیم نمی‌شود و شکست‌ها و پیروزی‌های زیادی را پشت سر می‌گذارد تا در آخر پیروزمانده و با دستاوردش به وطنش بازگردد جز نقاط قوت داستان است اما همه اینها باید طوری طراحی و ارائه شود که قابل باور بوده و تماشاگر خردسال و کودک هم بتواند با آن هم‌رازی‌های کرده و آنها را بپذیرد. هرچند مخاطب خردسال می‌تواند با داستان «بیبی قهرمان» همراه شود و آن را باور کند اما بهتر بود طراحی ماشین‌های پرنده و تبدیل تراکتور به ماشین پرنده با ایده‌های دیگری جایگزین می‌شد، چراکه باور و درک چنین ایده‌هایی برای مخاطب یک انیمیشن کمی قه‌یل است و می‌توانست وسایل کوچک‌تر و جمع‌وجورتری تبدیل به هواپیما می‌شد.

با تمامی این اوصاف ببی با توجه به پیشینه‌ای که از تلویزیون دارد و ساخت انیمیشنی که مورد استقبال مخاطب قرار گرفته می‌تواند تبدیل به یکی از شخصیت‌های انیمیشنی ایرانی شده و با طراحی داستان‌های جذاب، قسمت‌های دیگری از این انیمیشن تولید و راهی سینماها شود. «بیبی قهرمان» این ظرفیت را دارد و می‌توان بخش زیادی از رویاهای کودکان ایرانی را بر پرده سینماها آورده و برای آنها به تصویر کشد.

شناسه آگهی ۱۸۱۴۸۰۳ نوبت اول

آگهی مزایده زمین

بدینوسیله به اطلاع عموم می‌رساند بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان هرمزگان در نظر دارد تعدادی قطعه زمین را با کاربری تجاری در طرح هادی روستای لیره‌ای شهرستان جاسک از طریق مزایده عمومی به واجدین شرایط و اهالی روستای یاد شده واگذار نماید، لذا متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام از روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۷ تا دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۱ به بنیاد مسکن شهرستان جاسک به آدرس: جاسک - محله لوران - روبروی مسکن مهر - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - امور زمین مراجعه نمایند. (توجه: هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مزایده می‌باشد)

روابط عمومی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان هرمزگان

شناسه آگهی ۱۸۱۴۰۱۹ نوبت دوم

فراخوان مناقصه عمومی

یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی

به شماره ۱۴۰۳/۳۶/۱۳۱

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان خوزستان

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان خوزستان

موضوع احداث ساختمان و محوطه راهدارخانه مرکزی استان خوزستان را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید جهت دریافت اطلاعات بیشتر و اسناد مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) مراجعه نمایید.

مهلت زمانی دریافت اسناد: شنبه ۱۴۰۳/۰۸/۰۵ تا چهارشنبه ۱۴۰۳/۰۸/۱۶ ساعت ۱۹

مهلت تحویل پاکات: شنبه ۱۴۰۳/۰۹/۰۳ ساعت ۱۵

گشایش پاکات: یکشنبه ۱۴۰۳/۰۹/۰۴ ساعت ۹

مبلغ برآورد ریالی پروژه: ۲,۱۹۶,۱۰۹,۹۲۸,۷۲۲

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: ضمانتنامه بانکی به مبلغ: ۵۶,۵۲۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۰۸/۰۵

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۸/۰۷

دیدگاه: تحلیل اقتصادی

هوش و دارو

سرمایه جهانی به کدام صنایع سرازیر می‌شود؟

مهتا معرفت
خبرنگار سازندگی

هوش مصنوعی در چند سال گذشته ثابت کرده است که گزینه مناسبی برای سرمایه‌گذاری است. با پیشرفت و ادغام این فناوری در صنایع مختلف، قابلیت سرمایه‌گذاری در آن بیشتر هم شده است. سهام بسیاری از شرکت‌های فناوری پیشرو در هوش مصنوعی از بسیاری از شرکت‌های دیگر بهتر عمل کرده‌اند و این پتانسیل، رشد قابل توجه سرمایه‌گذاری‌های مرتبط با هوش مصنوعی را نشان می‌دهد. از نمونه شرکت‌های موفق در زمینه هوش مصنوعی، شرکت Nvidia است که در سال ۲۰۲۳ توجه جهانی را به خاطر تراشه‌های هوش مصنوعی‌اش به خود جلب کرد و نقطه عطف مهمی را در صنعت هوش مصنوعی رقم زد. این شرکت به لطف پردازنده‌های گرافیکی قدرتمند خود که بسیاری از کاربردهای امروزی هوش مصنوعی را ممکن می‌کند، رشد چشمگیری در درآمد داشته است. با این حال سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی، نیاز به ارائه تصویری متوازن از پتانسیل‌ها و چالش‌های سرمایه‌گذاری در آن دارد.

بنیادهای معتبری مانند موسسه مک‌کینزی و آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرده‌اند که در سال ۲۰۲۵ بخش‌های مرتبط با مراقبت‌های بهداشتی و درمانی، انرژی‌های تجدیدپذیر و هوش مصنوعی، سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی را جذب کنند. قالب این سرمایه‌گذاری‌ها متفاوت خواهد بود و ابزارها و استراتژی‌های مالی مختلف متناسب با ویژگی‌های منحصر به فرد هر بخش را به کار می‌گیرند. بر همین اساس، انتظار می‌رود بخش مراقبت‌های بهداشتی و درمانی شاهد سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر قابل توجهی باشد. این سرمایه‌گذاری در حوزه بیوتکنولوژی و استارت‌آپ‌های سلامت دیجیتال بیشتر خواهد بود. طبق گزارش موسسه مک‌کینزی، شرکت‌های دارای سهام خصوصی به طور فزاینده‌ای، شرکت‌های مراقبت‌های بهداشتی را برای خرید و سرمایه‌گذاری‌های تابع رشد، هدف قرار می‌دهند. پیری جمعیت و افزایش هزینه مراقبت‌های بهداشتی، این بخش را برای بازدهی بلندمدت جذاب می‌کند. بخش زیادی از سرمایه‌گذاری در زمینه مراقبت‌های بهداشتی و درمانی، ترکیبی از فرصت‌های خطرپذیر و یادش بالا در استارت‌آپ‌ها و بازدهی پایدارتر در شرکت‌های مختلف را منعکس می‌کند. تقاضا برای راه‌حل‌های نوآورانه مراقبت‌های بهداشتی، استراتژی‌های سرمایه‌گذاری را هدایت می‌کند که چابکی و پیشرفت فناوری را در اولویت قرار می‌دهند. انرژی‌های تجدیدپذیر پس از حوزه بهداشت و درمان در رده دوم مطلوب‌ترین فضای سرمایه‌گذاری در سال ۲۰۲۵ قرار می‌گیرد. بر اساس اعلام آژانس بین‌المللی انرژی، بخش انرژی‌های تجدیدپذیر طی سال‌های اخیر شاهد افزایش در انتشار و استقبال از اوراق قرضه سبز بوده است. این اوراق به طور ویژه برای اجرای پروژه‌های زیست‌محیطی در نظر گرفته شده‌اند. از سوی دیگر بسیاری از دولت‌ها، همکاری مشترک عمومی و خصوصی یا همان PPP را برای تامین مالی پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر تشویق می‌کنند. این مشارکت‌ها امکان ریسک و سرمایه‌گذاری مشترک میان نهادهای دولتی و شرکت‌های خصوصی را فراهم خواهد آورد. گزارش مجمع جهانی اقتصاد نیز تاکید می‌کند که چنین همکاری‌هایی برای افزایش زیرساخت‌های تجدیدپذیر ضروری است. از سوی دیگر سرمایه‌گذاران نهادی به طور فزاینده‌ای، سرمایه را به شرکت‌های انرژی تجدیدپذیر سهام عمومی تخصیص می‌دهند. وجود متمرکز زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی این روند را هدایت خواهد کرد. پیرو این رویکرد در سرمایه‌گذاری، چشم‌انداز سرمایه‌گذاری بخش انرژی‌های تجدیدپذیر با ترکیبی از تامین مالی بدهی و سهام با تاکید قوی بر پایداری مشخص می‌شود. همان‌طور که دولت‌ها و شرکت‌ها متعهد به کاهش ردپای کربن هستند، روش‌های نوآورانه تامین مالی مانند اوراق قرضه سبز، نقش مهمی در بسیج سرمایه ایفا خواهند کرد. سرمایه‌گذاری هوش مصنوعی در رده سوم بیشترین میزان سرمایه‌گذاری‌ها طی سال ۲۰۲۵ قرار خواهد گرفت. گزارش‌های موسسه PWC نشان می‌دهد بسیاری از شرکت‌های بزرگ جهان در حال ایجاد بازوهای خطرپذیر برای سرمایه‌گذاری مستقیم در استارت‌آپ‌های هوش مصنوعی هستند. این سرمایه‌گذاری به چنین شرکت‌هایی اجازه می‌دهد، فناوری‌های پیشرفته را در فعالیت‌های اجرایی خود ادغام کنند و در عین حال بازدهی مالی نیز به دست آورند. این گزارش همچنین نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر شرکتی در هوش مصنوعی افزایش یافته که منعکس‌کننده تمایل شرکت‌ها برای باقی ماندن در رقابت است. دولت‌ها نیز در سراسر جهان در حال افزایش بودجه برای تحقیق و توسعه هوش مصنوعی از طریق کمک‌های بلاعوض و یارانه هستند. هدف این بودجه عمومی، تحریک نوآوری و تضمین رقابت ملی در فناوری‌های هوش مصنوعی است. غالباً سرمایه‌گذاری در بخش هوش مصنوعی متنوع است و از سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی گرفته تا طرح‌های سرمایه‌گذاری عمومی را درگیر می‌کند. سرعت بالای پیشرفت فناوری، نیازمند رویکردی چندوجهی برای سرمایه‌گذاری است که هم از منابع خصوصی و هم از منابع عمومی بهره‌برداری کند.

۲۹ درصد

رشد پایه پولی در ۶ ماه

بانک مرکزی آمارهای پولی و بانکی شهر یورما را منتشر کرد که نشان می‌دهد، رشد نقطه‌ای پایه پولی در شهر یورما برابر با ۱۸/۷ درصد بود. در ۶ ماهه منتهی به شهریور سال ۱۴۰۳ خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی مهم‌ترین عامل فزاینده رشد پایه پولی بوده و سهمی فزاینده معادل ۲۹ واحد درصد در رشد پایه پولی در ۶ ماهه پایه پولی داشته است. عامل اصلی افزایش دارایی‌های خارجی، افزایش نرخ تسعیر بوده است.

۱۷ درصد

کاهش پایه پولی در یک سال

مهم‌ترین عامل کاهشدهنده رشد پایه پولی در پایان شهریور ۱۴۰۳ نسبت به پایان اسفند ۱۴۰۲ مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها با سهمی معادل منفی ۱۷ واحد درصد بوده است. عامل اصلی کاهش مطالبات بانک مرکزی، کاهش اضافه برداشت بانک‌ها و موسسات اعتباری در پایان ماه اول ۱۴۰۳ بوده. دیگر عامل کاهشدهنده رشد پایه پولی در ۶ ماهه ابتدایی ۱۴۰۳ خالص سایر اقلام بانک مرکزی با سهمی معادل منفی ۱۴/۶ واحد درصد بوده است.

۲۹ درصد

سهم رشد پایه پولی

در ۶ ماهه منتهی به شهریور سال ۱۴۰۳، خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی مهم‌ترین عامل فزاینده رشد پایه پولی بوده است و سهمی فزاینده معادل ۲۹ واحد درصد در رشد ۶ماهه پایه پولی داشته است. عامل اصلی افزایش دارایی‌های خارجی بانک مرکزی در سال جاری افزایش نرخ تسعیر بوده است. در خرداد امسال پس از ۶ سال نرخ تسعیر ۴۲۰۰ تومانی دلار به نرخ مرکز مبادله نزدیک شد.

یکشنبه سفید

حقیقی‌ها پرچم خرید را از حقوقی‌ها پس گرفتند

مهتاب شهریاری
خبرنگار سازندگی

هرچند سیاستمداران منطقه سعی می‌کنند، آتش جنگ را روشن نگه دارند اما از نظر فعالان بازارها، ایران و اسرائیل از نقطه برخورد کمی فاصله گرفته‌اند و احتمال درگیری نظامی بین آنها به میزان زیادی کاهش یافته است. در همین راستا، دیروز دلار با کاهش قیمت مواجه شد، بازار سهام مرزهای روانی از بورس تهران دیروز را توفانی آغاز کرد و توانست با قدرت کانال دو میلیون واحد را پس بگیرد. این روز به خصوص برای سهامداران پایان خوشی داشت و شاخص کل با افزایش بیش از ۳۰ هزار واحدی در سطح دو میلیون و ۲۵ هزار واحد ایستاد. از ابتدای سال نماگر اصلی بورس تهران دو بار کانال دو میلیون واحد را از دست داده اما دوباره با چنگ و دندان به دست آورده است.

در حال حاضر بازار از نظر ارزش دلاری به اوایل دهه ۹۰ برگشته و فاصله‌ای حدوداً ۱۰۰ میلیارد دلاری بین ارزش امروز و ارزش آن روز وجود دارد که نشان می‌دهد، بازار نسبت به اوج سال ۹۹ حدود ۷۵ درصد کاهش پیدا کرده است. معمولاً ۶ تا ۷ سال زمان می‌برد که بازار سهام دوباره به سطح قبلی بازگردد و به عقیده برخی از فعالان بازار، همین روزها موعد بازگشت بازار است. در صورتی که ریسک‌های سیاسی کاهش پیدا کند احتمالاً بازار سهام یکی از سریع‌ترین رشدهای خود را آغاز می‌کند که تا ۱۰۰ میلیارد

دلار ظرفیت برای آن پیش‌بینی می‌شود. بررسی جزئیات تغییر مالکیت‌های صورت گرفته در بازار روز یکشنبه نشان از آن دارد که هم‌زمان با رشد شاخص کل بورس تهران، خالص تغییر مالکیت سهام نیز به سمت معامله‌گران خرد بازار تغییر جهت داد و بعد از گذشت ۹ روز متوالی غلبه حقوقی‌ها در سمت خرید سهام حدود ۷۳۸ میلیارد تومان پول در مسیر پرتفوی حقوقی به حقیقی جابه‌جا شد. به عقیده تحلیلگران، بخشی از شروط بهبود وضعیت بازار سرمایه یا ایجاد شرایط باثبات در آن به وضعیت ریسک‌های سیاسی و تنش‌های نظامی برمی‌گردد و هر چقدر این تنش‌ها کم‌رنگتر یا تحت کنترل باشد، واکنش بازارها ملایم‌تر خواهد بود. به عقیده ناظران، جنس ریسک تنش‌های امنیتی که این روزها با آن مواجه هستیم به صورت کلی کم نشده و از نظر ماهیت و جنس حتی با تحولات اخیر اتفاقاً افزایش هم داشته اما به نظر می‌رسد به نقطه اوج رسیده و از آن گذر کرده‌ایم.

دیروز چه خبر بود؟

بازار سهام طی دو روز گذشته و در ادامه روند رو به رشد خود بعد از شبیه بیش از ۱.۵۴ درصد افزایش یافت و متعاقباً نمایش جذابی را بر جا گذاشت. به طوری که شاهد ورود پول حقیقی به میزان ۵۴۵ میلیارد تومان بودیم. این رقم بیشترین مقدار ورود پول از دوم اردیبهشت محسوب می‌شود. روند معاملات امروز نشان‌دهنده فروکش نسبی هیجان فروشندگان منفی بود که در هفته‌های قبل اصرار زیادی به فروش داشتند. مجموع ورود پول از ابتدای هفته به ۷۳۸ میلیارد تومان رسید که بر اساس اظهارات کارشناسان بازار سرمایه با توجه به شرایط کنونی حاکم بر متغیرهای اثرگذار بر بورس می‌تواند در

به منزله حرکت طولانی مدت بازارها در ریل نیست و صرفاً می‌تواند تازایی از تحولات بیرونی در کوتاه‌مدت محسوب شود. مسیر یابی بازارهای دارایی و مالی از ابتدای سال نشان می‌دهد؛ بازارها طی این مدت همسوس با ریسک‌های سیاسی حرکت کردند و نوسانات آنها از وضعیت ریسک‌های سیاسی متأثر شده است. به این ترتیب با عنایت به این موضوع، ریسک‌های جدید می‌توانند وضعیت بازارها را مجدداً متلاطم کنند.

از بازار دلار چه خبر؟

دیروز در بازارهای غیررسمی، روند نرخ شاخص‌های ارزی در معاملات غیررسمی بازار ارز تهران افزایشی بود. هر ۳ ارز شاخص بازار یعنی دلار، یورو و پوند در معاملات عصر روز گذشته رشد مشترک ۵۰۰ تومانی را تجربه کردند. دلار از رقم ۶۵ هزار و ۹ تومن به رقم ۶۶ هزار و ۴۰۰ تومن رسید. یورو و پوند نیز به ترتیب در ارقام ۷۱ هزار و ۹۰۰ تومن و ۸۶ هزار و ۲۵۰ تومن معامله شدند. روز گذشته رنگ تابلوهای بازار سکه نیز سبز بود. سکه طلا طرح جدید با رشد قیمت ۸۸۰ هزار تومانی در رقم ۵۱ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان معامله شد. (اقتصاد نیوز) درحالی که قیمت دلار در بازار روز شنبه حدود ۳ هزار تومان کاهش یافته بود، دیروز ۵۰۰ تومان رشد کرد. برخی از تحلیلگران معتقدند که روند روز گذشته، واکنش معامله‌گران به کاهش قیمت چشمگیری اول هفته است. باید دید اصلاح روند کاهشی ادامه خواهد داشت یا فاز نخست اصلاح پایان یافته است؟ به گزارش نیبای اقتصاد، بخشی از افت نرخ‌های صورت گرفته در بازار روز شنبه در معاملات دیروز جبران شد. در طول معاملات روز شنبه ۵ آبان ماه روند کاهشی چشمگیری در ارزش شاخص‌های ارزی مشاهده شد. بازار در ۳ هفته گذشته

چشم انتظار نتیجه تهدیدهای مقامات اسرائیلی بود. به همین دلیل سطح انتظارات تورمی در میان معامله‌گران افزایش یافته و حباب شاخص‌های ارزی بزرگ‌تر شد. پس از صورت گرفتن اقدامات نظامی رژیم صهیونیستی در بامداد شنبه و مقابله نیروی پدافندی ایران با آن بخشی از ریسک‌های موجود در بازار تخلیه شد. به عقیده برخی از کارشناسان سیگنال کاهش تنش به بازار مخابره شده است. نتیجه خروج ریسک‌های مذکور، افت ارزش ۲ تا ۳ هزار تومانی در نرخ شاخص‌های ارزی مانند دلار، یورو و پوند بود. برخی از بازیگران بازار تهران معتقد بودند که میزان افت نرخ شاخص‌ها غیرطبیعی است. این افراد ضمن اشاره به روند کاهش بازار ارز در ماه‌های ابتدایی سال معتقدند که بازگشت نرخ‌ها می‌توانست در یک بازه زمانی طولانی‌تر و با شیب کمتری صورت پذیرد. در نتیجه این افراد معتقدند که تابلوهای سبز بازار در روز یکشنبه ناشی از ریزش شارپی روز شنبه است. در ادامه تحلیلگران با نظر گرفتن احتمال عدم تداوم تنش‌های منطقه‌ای، دو چشم‌انداز نسبتاً متفاوت را برای آینده بازار ارز ارائه می‌دهند. برخی از این افراد معتقدند که کف قیمت دلار کانال‌های ۶۲ و ۶۳ هزار تومانی است و پس از اتمام فاز نخست اصلاح نرخ‌ها، روند بازار مجدداً کاهشی خواهد شد. برخی دیگر نیز معتقدند که با توجه به از میان رفتن کامل ریسک تنش‌های منطقه‌ای، سطوح قیمتی حال حاضر یعنی کانال‌های ۶۵ و ۶۶ هزار تومانی نرخ تعادلی بازار است. در این میان برخی دیگر از بازیگران ارزی نیز وجود دارند که زمره‌هایی از ردیاب بازارساز در بازار را مطرح می‌کنند. این افراد معتقدند که افزایش شیب نزولی نرخ ارز می‌تواند ناشی از تلاش بانک مرکزی باشد. مقامات مسوول نهاد بازارساز نیز در روزهای اخیر از تلاش خود جهت ثبات بخشی به نرخ ارز سخن گفته بودند.

هفته پرابهام

هفته آینده، هفته‌ای مهم برای بازارها حتی در سطح جهانی محسوب می‌شود. با نزدیک شدن به زمان انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در ۵ اکتبر (۱۵ آبان) معاملات سرمایه‌گذاران تغییر خواهد کرد. البته با توجه به وضعیت متغیرهای سیاسی اثرگذار بر بازارها نمی‌توان گفت کد آپیک از دو نامزد ریاست جمهوری، التهابات بازارها در داخل کشور را کاهش خواهد داد. اظهارات جدید کارشناسان اقتصادی حاکی از آن است که ترامپ و هریس در صورت روی کار آمدن با توجه به وضعیت خاورمیانه نمی‌توانند از التهابات بازارها بکاهند. این گمانه‌زنی‌ها درحالی است که در ماه‌های قبل عنوان می‌شد در صورت پیروزی هریس، شاهد فروکش حباب در بازارهای ارز و سکه خواهیم بود. بنابراین می‌توان گفت؛ بازارها هم‌اکنون در انتظار ششوک جدیدی بعد از انتخابات ۵ اکتبر هستند. در چنین وضعیتی احتمالاً بازارها هیجانات کوتاه‌مدتی نشان خواهند داد. به همین دلیل است که بر روند فعلی بازارها از ابتدای هفته نمی‌توان تکیه زد. اما به هر روی آنچه مبرهن است اینکه اگر برنده رقابت در آمریکا ترامپ باشد؛ طبیعتاً کشور با سخت‌گیری‌های بیشتری توسط جمهوریخواهان مواجه خواهد شد. تجربه‌های پیشین نیز نشان می‌دهد با روی کار آمدن دموکرات‌ها، تحریم‌های ایران مسیر متعادل‌تری را در پیش گرفته است. اما این وضعیت به معنی گشایش‌های جدی در صورت انتخاب کاملاً هریس نیست.

شهر صاحب ندارد!

ناصر امرانی، عضو شورای شهر تهران گفت: مگر شهر صاحب ندارد؟ چطور می‌شود که در دانشگاه تهران در خیابان کارگر شمالی در یکی از حساس‌ترین مراکز کشور کنار ایستگاه آتش‌نشانی شهر تهران از مردامه تاکنون گودبرداری می‌کنند و هیچ‌کس خبر ندارد! شهرداری مجوز نداده و بعد که رسانه‌ای می‌شود، می‌گویند ما مجوز ندادیم و یک کار غیرقانونی است و دانشگاه تهران غیرقانونی کار می‌کند؟

مبلغ عیدی کارگران

علی حسین رعیتی فرد، معاون روابط کار وزارت کار و تعاون کشور گفت: طبق قاعده حداقل عیدی کارگران برای ۱۲ ماه کارکرد ۲ برابر حقوق پایه است به شرطی که از سه برابر حداقل حقوق بیشتر نشود. امسال حداقل حقوق کارگران ۷ میلیون و ۱۶۶ هزار تومان است لذا حداقل عیدی کارگران برای کارکرد ۱۲ ماه ۱۴ میلیون و ۱۶۶ هزار تومان و حداکثر عیدی کارگران امسال ۲۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است.

سرانجام پرونده کینگ‌مانی

علی القاصی، رئیس کل دادگستری استان تهران از صدور رای بخش دوم پرونده کینگ‌مانی موسوم به «کینگ مانی» خبر داد و گفت: براساس رای صادره درخصوص بخش اول پرونده مذکور سه نفر از اشخاص حقیقی و یک شخص حقوقی متهم در این پرونده به اتهام اخلاف در نظام اقتصادی از طریق مشارکت در کلاهبرداری شبکه‌ای از طریق ایجاد رمزارز جعلی و توزیع آن در بین مردم، محکومیت یافتند.

دیدگاه: یادداشت اجتماعی

توسعه شرق ایران

توجه به مرزهای جنوب‌شرقی یک ضرورت است

فرشید عابدی
روزنامه‌نگار

تواتر اقدامات ضدامنیتی و تروریستی گروهک تروریستی موسوم جیش‌العدل در منطقه بلوچستان با افزایش سطح تنش میان ایران و رژیم صهیونیستی از زمان وعده صادق ۱ تاکنون استمرار داشته است. درحالی که حمله موشکی رژیم صهیونیستی با استفاده از فناوری آمریکایی منجر به شهادت ۴ نفر از نیروهای ارتش شده اما حمله تروریستی چند ساعت بعد از آن به دو واحد گشتی در گوهرکوه شهرستان نفتان منجر به شهادت ۱۰ نفر از ماموران فراجا شده است. تلفات اندک حمله موشکی رژیم صهیونیستی با تجهیزات پیشرفته و آن هم ساعات ابتدایی صبح، دللی جز آمادگی نیروهای مسلح و پدافند هوایی کشور در برابر حمله احتمالی ندارد اما بی‌توجهی تصمیم‌گیران به مرزهای جنوب‌شرق کشور و مسائل فرهنگی از ابتدای سال تاکنون باعث به شهادت رسیدن چند نفر از مدافعان امنیت شده است. مادامی که پس از کنش‌های امنیتی سخن از توجه به مرزهای جنوب‌شرقی به میان می‌آید، ناخودآگاه ارتقای سطح استحکامات مرزی و تشدید تدابیر امنیتی به ذهن متبادر می‌شود، اما در مناطق جنوب‌شرقی کشور تشدید تدابیر امنیتی و انسداد مرز بدون پیوسته‌های اجتماعی و اقتصادی نه‌تنها منجر به افزایش سطح امنیت نشده بلکه باعث تشدید رفتار ضدامنیتی طرف مقابل شده است. برای دفع خطرات آن، متولیان امر ابتدا باید استراتژی طرف مقابل را تعریف کنند. طرف مقابل بسا جعل تاریخ، ادبیات تجزیه‌طلبانه و همدان‌پنداری با کش‌های بلوچستان شرقی، فقر، فلاکت و توسعه‌نیافتگی منطقه و ایجاد شباهت اهداف خود را پیش می‌برد، یارگیری می‌کند و سعی در توجیه اقدامات تروریستی خود دارد. بهترین ضداستراتژی برای مقابله با گروهک‌های تروریستی مستقر در آن سوی مرزهای جنوب‌شرق کشور، یک فرآیند منسجم توسعه‌ای، امنیتی، فرهنگی و رسانه‌ای است. دولت‌های مختلف سعی کردند به صورت پروژه‌محور، سیستم‌بولوجستان را به توسعه برسانند اما کارشناسی نبودن نحوه تقسیمات کشوری بازمانده از سال ۱۳۰۷ و نبود فرآیند باعث شده که این مهم تحقق نیابد. توسعه سیستم‌بولوجستان و حل برخی مسائل آن با بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود دور از دسترس نیست اما برای به فعلیت رساندن آن مطالعه جامعی نشده و عدم درک درست از شرایط و سوء استفاده برخی از صاحبان منافع، مانع بهبود شرایط شده است. ابزار مهم گروهک تروریستی و تجزیه‌طلب برای یارگیری و اقتناع جامعه هدف، توسعه‌نیافتگی، فقر و فلاکت است؛ ناراضیاتی اجتماعی در کنار کدورت‌های اخیر باعث ایجاد شکاف میان جامعه و سیستم شده است. مادامی که ۳ سد بزرگ بلوچستان به اندازه ۳ برابر میزان مصرف آب شرب کل استان ظرفیت دارد و برخی از شهرها و روستاهای بلوچستان تشنه هستند و اقدام فوری برای تکمیل شبکه انتقال پایین‌دست سد انجام نمی‌شود تا اهالی منطقه از شر آبرسانی سقایی یا جیره‌بندی آب رها شوند و از آن طرف آب تصفیه‌کن‌ها یکی پس از دیگری در ساحل چابهار نصب می‌شوند. در شرایطی که مرجمیت رسانه در سایه ضعف جامعه مدنی استان به خارج مرزها منتقل شده، چگونه انتظار شرایط امنیتی ایده‌آل را داشته باشیم؟ وقتی که با سرمایه بسیار اندک نسبت به سرمایه‌گذاری نظامی رژیم صهیونیستی در منطقه بلوچستان توسط چند نفر تروریست پابرهنه چند برابر حمله موشکی دشمن تلفات می‌دهیم، بدین‌معناست که دشمن در روند یافتن نقطه‌ضعف کشور موفق بوده بنابراین برای تقویت این نقطه‌ضعف باید اهتمام ویژه‌ای داشته باشیم. مراد از فرآیند منسجم توسعه‌ای، امنیتی، فرهنگی و رسانه‌ای این است که به موازات ارتقای زیرساخت‌های توسعه باید مدافعان امنیت به خودروهای ضدگلوله مجهز شوند که با هر کمین خودروهای گشت انتظامی به راحتی ۱۰ نفر از نیروهای مسلح به شهادت نرسند. از طرفی، ترویج فرهنگ و هویت ملی با استفاده از ظرفیت‌های منطقه، رفع کدورت و رفع شباهت‌های موجود چه در زمینه طرح توسعه سواحل مکران، شباهت به کارگیری افغانه در صنایع منطقه، شفاف‌سازی پیرامون ارزیابی زیست‌محیطی معادن بلوچستان و برنامه‌ریزی برای وفای و سوق دادن جامعه به سمت توسعه از ضروریات مناطق مرکزی و جنوبی سیستم‌بولوجستان به شمار می‌رود. مدیریت فضای فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و امنیتی سیستم‌بولوجستان کار دشواری نیست اما باید یک درک درست از شرایط منطقه به تصمیم‌گیران کشور منعکس شود.

شهردار از میان اعضای شورای شهر

گفت‌وگو با محسن هاشمی درباره انتخاب شهردار و پیشنهاد وزیر کشور

فائزه مومنی
گروه اجتماعی

محسن هاشمی، رئیس سابق شورای شهر تهران می‌گوید: «شهردار از میان اعضای شورای شهر با حفظ عضویت در شورای شهر انتخابات شود. بدین‌صورت هم انتخابات پرشورتر می‌شود و هم شهردار رای مردم را دارد و هم اعضای شورای شهر در انتخاب شهردار دور نخورده و تضعیف نمی‌شوند.»

گفت‌وگوی اخیر او با سازندگی در واکنش به اظهارات جدید اسکندر مومنی، وزیر کشور در آیین تکریم و معارفه استاندار خوزستان بود که خبر از تغییر فرآیند انتخاب شهرداران داده است. او گفته که «در شهرهای طی چهار سال، چهار شهردار تغییر کرده است، این درحالی است که کمترین زمانی که متخصصان برای تثبیت مدیریت کسی که بتواند شهر را اداره کند، تعیین کرده‌اند ۴ سال است. بنا داریم با کمک نمایندگان مجلس، شهرداران به طور مستقیم از سوی مردم انتخاب شوند یا اینکه جابه‌جا کردن بعد از تثبیت به سادگی نباشد تا شاهد نباشیم که شهرداران با سادگی جابه‌جا شوند.»

مهدی جرمان، رئیس شورای شهر تهران نیز دیروز به پیشنهاد وزیر کشور برای انتخاب مستقیم شهردار توسط مردم واکنش نشان داده و گفته که «این موضوع باید توسط مجلس به تصویب برسد، اما تاکنون ۲ مرتبه این موضوع در مجلس مطرح شده و به تصویب نرسیده است؛ در صورت تصویب این کار انجام خواهد شد.»

معماری، حمل‌ونقل و ترافیک خدمات شهری و محیط زیست و ... پرداخته است. با توجه به نظر وزیر کشور که اخیراً از انتخاب شهرداران به صورت مستقیم توسط مردم سخن رانده، مناسب است یک بار دیگر مساله انتخاب شهرداران توسط مردم مورد بررسی قرار گرفته و اگر قرار است به زودی اقدامی صورت گیرد از هم‌اکنون در قانون مدیریت یکپارچه شهری، رسیدگی و تدوین مدنظر قرار گیرد.»

او اضافه می‌کند: «وزیر کشور گفته‌اند، بنا داریم به کمک نمایندگان مجلس، شهرداران توسط مردم انتخاب شوند تا به سادگی امکان جابه‌جایی نباشد و ثبات در مدیریت شکل گیرد. به صورتی قصد این است، وضعیت کنونی که بعضی از شوراهای، شهرداران را به سرعت جابه‌جا می‌کنند و بعضاً شاهد چهار شهردار در یک دوره ۴ ساله هستیم از بین برود و ثبات که یکی از زمینه‌های پیشرفت است را به شهرداری‌ها بازگردانند. برای انتخابات شهرداران در سراسر جهان روش‌های مختلفی استفاده شده که هر یک مزیت‌ها و معایبی دارند. در جلسه ۱۲ مهر ۱۴۰۲ به پیشنهاد وزارت کشور و براساس اصل ۱۳۹ قانون اساسی، هیات وزیران شرایط تصدی سمت شهردار را اصلاح کرد و این آخرین تغییرات بود. بحث سابقه مدنظر قرار گرفت و محدودیت سنی برداشته شد اما باز به مساله انتخاب شهردار به صورت مستقیم پرداخته نشد.»

به گفته رئیس شورای پنجم: «در قوانین فعلی شهردار برای ۴ سال انتخاب می‌شود و نمی‌تواند همزمان عضو هیچ یک از شوراهای اسلامی شهر و روستا باشد. با انتخاب توسط شورای شهر یا حکم وزیر کشور یا استانداری مشغول به کار می‌شود. البته شرایط احراز تصدی سمت شهرداری نیز در قوانین مشخص است. به نظر می‌آید بسا توجه به تجربه‌های جهانی در دولت‌ها و شهرداری‌ها و شوراهای شهر، آنچه تا به حال بهترین عملکرد داشته و متأسفانه در قانون مدیریت شهری ایران از آن عدول شده است، بحث عضویت رئیس دولت، وزرا و شهرداران ابتدا در مجلس‌های قانون‌گذاری و محلی و بعد امکان حضور در پست مدنظر است.» او می‌گوید: «بدین‌صورت که برای مثال در انگلستان نخست‌وزیر ابتدا باید رای مردم را داشته و با حضور در پارلمان می‌تواند به سمت نخست‌وزیر یا وزیر منصوب شود. یا در فرانسه، شهرداران باید ابتدا رای مردم را در شوراهای شهر به دست بیاورند و بعد می‌توانند مورد انتخاب اعضای شورای شهر برای سمت شهرداری قرار گیرند. جالب اینکه با دریافت سمت شهردار یا نخست‌وزیری یا وزیری همچنان عضو پارلمان یا عضو شورا نیز خواهد ماند.»

هاشمی پیشنهاد می‌کند: «می‌توان با تغییر و تکمیل قوانین موجود و لزوم اعمال نظر مردم در انتخاب شهردار از این روش استفاده کرد به صورتی که احزاب و گروه‌ها و مردم با انتخاب اعضای شورای شهر، نگاهی هم به شهردار مدنظر خود داشته باشند. شهردار از میان اعضای شورای شهر با حفظ عضویت در شورای شهر انتخابات شود. بدین‌صورت هم انتخابات پرشورتر می‌شود و هم شهردار رای مردم را دارد و هم اعضای شورای شهر در انتخاب شهردار دور نخورده و تضعیف نمی‌شوند.»

نظرسنجی‌ها چه می‌گویند

نظرسنجی‌های شهرداری در این سال‌ها هم نشان می‌دهد که مردم موافق این هستند که شهردار منتخب مستقیم خودشان باشد تا با واسطه توسط شوراهای برگزیده شود. در نظرسنجی‌ای که شهرداری تهران از شهروندان تهرانی در مرداد ۱۴۰۰ انجام داد و در زمستان ۱۴۰۰ با عنوان «مسائل شهر و انتخاب شهردار از نگاه شهروندان و صاحب‌نظران» منتشر شده، نشان می‌دهد که معیارهای انتخاب شهردار توسط مردم با شوراهای تفاوت زیادی دارد و تهرانی‌ها به شهرداری با چهره سیاسی علاقه‌ای نداشتند.

در هفته پایانی مرداد ماه ۱۴۰۰ چند روزی مانده به انتخاب شهردار فعلی تهران، دو نظرسنجی تلفنی در سطح شهر تهران به انجام رسید که هدف آن دستیابی به ویژگی‌های شهردار مطلوب و مهم‌ترین مسائل و مشکلات شهر تهران از دیدگاه شهروندان تهرانی بود. دو گروه به این نظرسنجی پاسخ دادند؛ نخست ۱۲۰۰ نفر از شهروندان تهرانی که به صورت تصادفی انتخاب شدند و دیگر ۷۰ تن از صاحب‌نظران، برخی پژوهشگران و مدیران شهری که انتخاب آنان هدفمند بود.

در نظرسنجی عمومی، اندکی بیش از نیمی از پاسخگویان مرد بودند. میانگین سنی آنان ۴۶.۷ سال بود و حدود ۷۹ درصدشان متأهل، ۴۴ درصد شاغل، ۳۵.۲ درصد خانه‌دار و ۱۳.۲ درصد بازنشسته بودند. همچنین ۴۳ درصد دارای تحصیلات دانشگاهی و ۳۱.۳ درصد دیپلمه بودند. علاوه بر این حدود نیمی از پاسخگویان متولد تهران بودند و میانگین سکونت آنان در تهران ۳۷ سال به دست آمد.

در نظرسنجی صاحب‌نظران حدود ۸۷ درصد از پاسخگویان مرد بودند. میانگین سنی آنان ۴۴.۳ سال بود و حدود ۸۷ درصد نیز متأهل بودند. نسبت شاغلان در بین این گروه ۹۷ درصد به دست آمد که ناشی از هدفمند بودن انتخاب افراد است. حدود ۶۲ درصد آنان مسئولیت مدیریتی و ۳۸ درصد کارکنان متخصص بودند و تحصیلات ۹۷ درصدشان کارشناسی ارشد و دکتری بود.

نخستین نکته‌ای که در این نظرسنجی جلب توجه می‌کرد، بی‌اطلاعی شهروندان از مرجع انتخاب شهردار و شهردار تهران است. حدود ۵۳ درصد نمی‌دانستند چه نهادی شهردار تهران را انتخاب می‌کند. در این زمینه فقط دو پنجم پاسخگویان درست پاسخ داده بودند. همچنین فقط ۳۵ درصد می‌دانستند که شهردار وقت تهران چه کسی است و ۵۹.۵ درصد شهردار تهران را نمی‌شناختند. همین نکته نشان می‌داد که ارتباط شهرداری با مردم چندان قوی و سیستماتیک نیست.

یافته‌های این نظرسنجی نشان می‌داد که تهرانی‌ها بیشتر از بین ۹ ویژگی مطرح شده برای شهردار تهران فقط با ویژگی چهره سیاسی بودن شهردار بیشترین مخالفت را داشتند. ۶۴.۵ درصد از عموم مردم و ۶۰.۵ درصد از صاحب‌نظران با چهره سیاسی بودن شهردار تهران مخالف بودند. تخصص در حوزه شهری و شهرسازی، داشتن سابقه کار اجرایی در شهرداری و آشنایی با شهر و مردم تهران از ویژگی‌های مورد توجه تهرانی‌ها برای انتخاب شهردار بود.

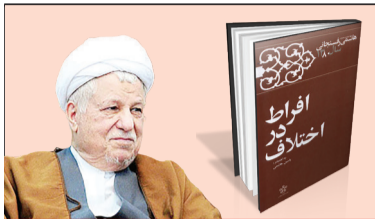
یافته‌های این نظرسنجی نشان می‌داد که معیارهای انتخاب شهردار از سوی مردم با اعضای شورای شهر که به دنبال یک چهره سیاسی و ملی بودند، متفاوت است. اینکه سخنان وزیر کشور چه میزان از سوی دولت و مجلس پیگیری خواهد شد، مشخص نیست اما به نظر می‌رسد وزنه موافقان بیش از مخالفان شده است.

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: سیدافضل موسوی • سردبیر: اکبر منتجبی

زیر نظر شورای سیاستگذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطر یانفر، محمد قوجانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی، امیر اقلتی

مدیرتیر: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آری‌نفر • حروفچین: مجتبی دیگر • نشانی: تهران، پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۶۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان، ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز، ۶۱۹۳۳۰۰۰

کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰

افراط در اختلاف ۱۱۹

ادامه چهارشنبه ۷ شهریور بازدید از نیروگاه بزرگ کرمان

به میهمانخانه استانداری رفتیم. معمولاً در سفرها، اینجا اقامت می‌کردیم. پس از ناهار و استراحت و دیدن گزارش‌ها، برای افتتاح مجموعه فرهنگی شهید باهنر، جنب مصلا و موزه دفاع مقدس، با کتابخانه و مرکز آموزش قرآن رفتیم. ۲ هزار و ۵۰۰ مترمربع افتتاح شد و پس از استماع گزارش توسط مهندس [نمره] هاشمی و دکتر ناصر [باهنر] - خواهرزاده و فرزند شهید باهنر - صحبت کوتاهی کردم. سپس با استاندار و آقای حسین مرعشی، [نمایندگه کرمان]، بازدید عبوری از طرح هفت باغ و هفت آسمان، در مسیر کرمان به ماهان کردم. اکنون آن ساخته شده و ادامه دارد.

به سوی رفسنجان حرکت کردم. بعد از باغین، به نیروگاه بزرگ کرمان رفتیم. آقای مهندس [مهدی] پازوکی، معاون وزیر [نیرو]، در جمع مدیران گزارش داد. من هم تشویق‌شان کردم. از نیروگاه بازدید کردم؛ دو واحد آن تکمیل شده که در مدار است و ۶ واحد دیگر در حال ساخت است و بناسبت در نهایت به صورت سیکل ترکیبی درآید. از ایتالیا گرفته‌ایم. وامی هم بانک اسلامی داده، ولی قسمت اعظم اعتبار را ایتالیا داده است.

مغرب به سوی رفسنجان حرکت کردم. ساعت ۹ شب رسیدیم. یکسره به مجموعه فرهنگی ورزشی، خدماتی رفسنجان و مرکز اسناد، کتابخانه و موزه رئیس‌جمهور رفتیم. جمعیت زیادی بودند. از دیدن مردم خوشحال شدم. از تأسیس این مرکز تشکر کردند. بعد از نماز، از بخش‌های مختلف موزه بازدید کردم. با چندین آکر هدایای زمان ریاست‌جمهوری و ریاست مجلس و آثار دیگر فرهنگی و نمونه‌هایی از دفاع [و شهدای رفسنجان] و سازندگی و تاریخ معاصر [و رفسنجان‌شناسی]، موزه جالبی شده است. از بخش تجاری و ورزشی [و پارک و دریاچه] هم بازدید کردم. سپس از مسجد جدید حاج‌شریف بازدید کردم. شام به منزل آشیخ محمد [هاشمیان] رفتیم. بستگان جمع بودند و تا دیروقت به‌گفت‌وگو و دیدنی گذشت. شب، روی پشت‌بام خوابیدیم. شب‌های مناطق کویری مطبوع است.

پنج‌شنبه ۸ شهریور

مزار سیدغریب در روستای لاهیجان
بعد از صبحانه و خواندن گزارش‌ها، به منزل آقای [محمدعلی] انصاری، پدر شهید و سپس به دانشگاه ولی‌عصر رفتیم. دکتر [محمدعلی] دهقان، رئیس دانشگاه گزارش داد و از کمبود بودجه گفت. دو هزار دانشجو دارند و با کمک مردمی و بخصوص بانک تعاون اسلامی، ساخته شده و بخشی از مجموعه فرهنگی و موزه رئیس‌جمهور را نیز مالک است.

به مزار سیدغریب در روستای لاهیجان رفتیم. بارگاہی و صحن وسیعی برای آن در دست احداث دارند؛ آشیخ محمد [هاشمیان]، امام‌جمعه رفسنجان توضیحات داد. ۱۳ سال پیش، با نفوذ آب باران به سرداب، محل دفن جنازه‌ای تازه پیدا شد و بعد از بررسی، فهمیده‌اند که به شخصی تعلق دارد که ۳۰۰ سال قبل، فوت کرده است. بعضی‌ها تردید کردند و از آستان قدس رضوی استعلام شد و آنها جواب داده‌اند که چهار نفر به نام امام رضا (ع) در تاریخ ایران داریم که قبر یکی از آنها در روستای لاهیجان است و چند مورد از بیماری‌های لاعلاج را شفا داده و اکنون با درآمد نذورات فراوان مردم، صحن و بارگاه ساخته می‌شود و ۱۰ هزار قصب زمین پسته هم برای مقبره احداث کرده‌اند. جمعی از زوار آنجا بودند که از شهرهای مختلف آمده‌اند و در حجره‌های اطراف صحن، ساکن شده بودند. حمای قدیمی در جنب مقبره است که گفتند، شبیه به حمام گنجعلی خان کرمان است. عجله داشتیم و کلید آن نبود؛ توانستم ببینم.

پادشاه صلح طلب ایران

به مناسبت هفتم آبان که با نام کوروش گره خورده است

نیره خادمی
گروه تاریخ

هفتم آبان در تقویم رسمی کشور به نام کوروش نامگذاری نشده است اما هر ساله صدها ایرانی به صورت خودجوش به آرامگاه او در شیراز می‌روند تا یاد این پادشاه ایرانی را زنده نگه دارند. درباره این پادشاه هخامنشی ذوالقرنین، پیامبر یاد شده در قرآن می‌دانند که در مقابل فساد ایستادگی کرد و برخی دیگر معتقدند که پیامبر نبود اما به‌عنوان حاکم، مردم را راضی نگه داشت و امکانات بسیاری برای آنان فراهم کرد.

پادشاهی صلح طلب

کوروش، بنیانگذار و نخستین پادشاه هخامنشی بود؛ به مدت ۳۰ سال بر نواحی وسیعی از آسیای حکومت کرد. از خانواده هخامنش، تیره پاسارگادی پارس و از نژاد آریایی که ۵۹۸ پیش از میلاد به دنیا آمده بود. از شرق به اقیانوس هند، از شمال به دریای سیاه، از غرب به قبرس و مصر و از جنوب به حبشه مرزهای امپراتوری او بود که در زمانی کم به یک فرمانروایی پهناور و مقتدر تبدیل شد. کوروش خیلی زود به واسطه رواداری سیاسی که با کشورهای تابعه ایران داشت به‌عنوان فرمانروای محبوب شناخته شد. او برخلاف فرمانروایان دیگر پس از فتح بابل زندگی مردم را غارت نکرد و به سازندگی آن کشور را در پیش گرفت. همان زمان در بیابانی‌های به مردم اطمینان داد که برای صلح آمده است. در این بیابانی آمده؛ سپاه بزرگ من به آرامی وارد شهر بابل شد، نگذاشت رنج و آزاری به مردم این شهر و این سرزمین وارد آید. وضع داخلی بابل و جایگاه‌های مقدس‌اش قلب مرا تکان داد. من برای صلح کوشیدم. نبودن پادشاه دین‌ستیز بابلی آخرین پادشاه مقتدر امپراتوری بابل) مردم درمانده بابل را به بردگی کشیده بود، کاری که در خورشان آنان نبود. من برده‌داری را برانداختم، به بدبختی‌های آنان پایان بخشیدم. فرمان دادم که همه مردم در پرستش خدای خود آزاد باشند و آنان را نیازمند. فرمان دادم که هیچ‌کس اهالی شهر را از هستی نیندازد. فرمان دادم همه نیایش‌گاه‌هایی را که بسته شده بود، بگشایند. همه خدایان این نیایش‌گاه‌ها را به جای خود بازگردانم. همه مردمی را که پراکنده و آواره شده بودند به سرزمین‌های خود برگرداندم. خانه‌های ویران آنان را آباد کردم. بی‌گمان در آرزوهای سازندگی، همگی مردم بابل، پادشاه را گرمی داشتند و من برای همه مردم جامعه‌ای آرام مهیا ساختم و صلح و آرامش را به تمامی مردم اعطا کردم. از دیگر رفتارهای صلح‌آمیز او درباره یهودیان اتفاق افتاد. او یهودیانی که بخت‌النصر دوم پادشاه بابل در ۵۸۶ پیش از میلاد، پس از تسخیر اورشلیم اسیر کرده و به بابل آورده بود را آزاد کرد و به آنها کمک کرد تا به بیت‌المقدس برگردند.

قدیمی‌ترین سندی که از کوروش مانده است

نخستین بیابانی حقوق بشر در جهان شناخته شده، متعلق به کوروش است که حدود ۱۴۵ سال پیش در جریان کاوش‌های باستان‌شناسی هیات بریتانیایی در محوطه باستانی بابل در بین‌النهرین پیدا شد؛

منشوری که مفاد آن، توسط سازمان ملل به ۶ زبان رسمی دنیا منتشر شده است. این گروه باستان‌شناس انگلیسی پس از بررسی این منشور دریافتند که نوشته‌های روی استوانه به ۵۳۸ سال پیش از میلاد حضرت مسیح برمی‌گردد؛ زمانی که او نوبند پادشاه بابل را شکست داده و این کشور را تصرف کرده بود. جنس استوانه از گل رس است که بر روی آن به زبان اکدی و خط میخی ۴۵ سطر نوشته شده است. سال ۱۳۴۸ در گردهمایی حقوق‌دانان سراسر جهان که در کنار آرامگاه کوروش برگزار شد، این پادشاه ایران نخستین بنیانگذار حقوق بشر نامیده شد. سال ۱۳۷۵ مشخص شد که بخشی از یک لوح استوانه‌ای که در دانشگاه ییل آمریکا نگهداری می‌شد، پس از مطالعه دوباره به وسیله پل ریچارد برگر به‌عنوان قسمت‌هایی از این منشور به موزه بریتانیا در لندن انتقال داده شد و به استوانه اصلی پیوست شد. این لوح سفالین استوانه‌ای اکنون در بخش ایران باستان موزه بریتانیا از بزرگ‌ترین و غنی‌ترین موزه‌های جهان نگهداری می‌شود. در بخشی از این منشور آمده است: «اینکه که به یاری «مژدا» تاج سلطنت ایران و بابل و کشورهای چهارگوشه جهان را به سرگذشتهام اعلام می‌کنم که تا روزی که زنده هستم و مزد توفیق سلطنت را به من می‌دهد دین و آیین و رسوم ملت‌هایی را که من پادشاه آنها هستم محترم خواهم شمرد و نخواهم گذاشت که حکام و زیر دستان من دین و آیین و رسوم ملت‌هایی که من پادشاه آنها هستم یا ملت‌های دیگر را مورد تحقیر قرار بدهند، یا به آنها توهین نمایند. من از امروز که تاج سلطنت را به سر نهادم تا روزی که زنده هستم و مزد توفیق سلطنت را به من می‌دهد، هرگز سلطنت خود را بر هیچ ملتی تحمیل نخواهم کرد و هر ملتی آزاد است که مرا به سلطنت خود قبول کند، یا نکند و هرگاه نخواهد مرا پادشاه خود بداند من برای سلطنت آن ملت مبادرت به جنگ نخواهم کرد. من تا روزی که پادشاه ایران هستم، نخواهم گذاشت کسی به دیگری ظلم کند و اگر شخصی مظلوم واقع شد من حق وی را از ظالم خواهم گرفت و به او خواهم داد و ستمگر را مجازات خواهم کرد. من تا روزی که پادشاه هستم نخواهم گذاشت مال غیرمنقول یا منقول دیگری را بود از برخی جزئیات آن نوشت.

استقبال از روز کوروش

در هیچ قسمتی از تاریخ به روز هفتم آبان و ارتباط آن با بزرگداشت کوروش هخامنشی اشاره‌ای نشده است اما گفته می‌شود، این پادشاه ایران در این روز وارد بابل شده است، بنابراین چنین مناسبتی رواج یافته است. به اعتقاد برخی باستان‌شناسان نامگذاری این روز، چندان مناسبتی ندارد و معتقدند که چنین روزی از دوران احمدی‌نژاد از سوی برخی گروه‌ها جدی گرفته شد، اگرچه این موضوع با حقایق جاری در خارج از کشور و برگزاری بزرگداشت کوروش در هفتم آبان از سوی عده‌ای از ایرانیان در آنجا نمی‌خواند. در هر صورت هر ساله گروه‌هایی از مردم به شیراز و پاسارگاد سفر می‌کنند و اغلب در آبان‌ماه تورهای گردشگری یا محدودیت‌هایی مواجه می‌شوند. این گروه‌هایی‌های خودجوش مردم، البته هرازچندگاهی هم با جو امنیتی و ممانعت‌هایی مواجه می‌شود. سال ۹۵ برخی رسانه‌های داخلی و خارجی خبر دادند که انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافری در ایران در بخشنامه‌ای «خیلی فوری» از اعضای این انجمن خواسته است تا اسم و مشخصات افرادی را که از تاریخ ۲۴ مهرماه گذشته تا دهم آبان به شهر شیراز سفر کرده‌اند به این انجمن ارائه دهند. در این بخشنامه، قید شده بود که هدف از این کار ارائه مشخصات این مسافران به پلیس است. روزنامه شهروند هم آن زمان به نقل از امیر هاشمی، نایب‌رئیس انجمن صنفی کارفرمای دفاتر سفر هوایی، گردشگری و زیارتی استان تهران که نامه را مشاهده کرده بود از برخی جزئیات آن نوشت.

تقویم

ترکش کودتا

سالروز تصویب قرارداد کنسرسیوم در مجلس سنا

قرارداد کنسرسیوم با گذشت بیش از یک سال از کودتای ۲۸ مرداد، سرانجام در ۶ آبان سال ۱۳۳۳ در مجلس سنا تصویب شد. این قرارداد ۲۵ساله از سوی علی امینی،

وزیر اقتصاد و دارایی کابینه سرلشکر زاهدی دنبال شده بود و طی آن سهم ۵۰ درصدی از عواید نفت برای شرکت‌های بهره‌بردار غربی در نظر گرفته شد. پس از سقوط دولت مصدق و روی کار آمدن سرلشکر فضل‌الله زاهدی دولت ایران برای جلوگیری از بحران‌های اقتصادی ناشی از قطع جریان نفت و فشارهای سیاسی بین‌المللی تصمیم گرفت تاراج‌حلی برای این مشکل و ارتباط دوباره با انگلستان پیدا کند بنابراین ۲۹ شهریور ۱۳۳۳ قرارداد نفت میان دکتر علی امینی و هوارد پیچ، معاون ریاست هیات‌مدیره شرکت استاندارد نیوجرسی و نماینده کنسرسیوم منعقد شد. آیت‌الله کاشانی که پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در انزوای سیاسی بود، نتوانست درباره کنسرسیوم سکوت کند، بنابراین در بیانیه‌ای مخالفت خود را با این قرارداد اعلام کرد: «به خاطر حیانت و حراست نهضت پرافتخار ملی، خود را برای استقبال از مرگ آماده کرده است. مجموع اخبار و اطلاعاتی که تاکنون راجع به نفت و کیفیت معامله با کنسرسیوم منتشر شده موجب نهایت تأسف و تعجب شده است. اگر تقسیم بالمناصفه با کنسرسیوم باشد پس از همه مجاهدات و مبارزات، ایران را در عداد سایر مناطق نفت‌خیز آوردن که آنها از قیام ملت ایران به این بهره‌سازان نهنه‌ها موافق عدل انصاف نیست، بلکه حیاتی نابخشودنی است و مدت ۴۰ سال می‌خواهد طوق رقبت و بندگی را به گردن ملت بی‌پناه ستم‌کشیده ما بیندازند. عواقب سوء این قرارداد از قرارداد ۱۹۳۳ به مراتب بدتر و ناگوارتر است.» کنسرسیوم عبارت بود از ۵ شرکت آمریکایی با ۴۰ درصد سهام (هر یک ۸ درصد) شرکت نفت بریتانیا با ۴۰ درصد سهام، شرکت هلندی رویال داچ شل با ۱۴ درصد و شرکت نفت فرانسه با ۶ درصد سهام، مدت قرارداد ۴۰ سال (یک دوره ۲۵ سال و ۳ دوره پنج سال تمدید) بود. این قرارداد کنسرسیوم از نگاه منتقدان، با فلسفه و روح قانون ملی شدن صنعت نفت مغایرت داشت. به نوشته پایگاه اطلاع‌رسانی پژوهشکده تاریخ معاصر؛ یکی از مهم‌ترین دلایل منتقدان آن بود که شرکت‌های غربی حاضر در کنسرسیوم حقوق و اختیار لازم را برای عملیات اکتشاف، حفاری، تولید و استخراج و برداشت نفت خام، گاز طبیعی، عمل آوردن نفت و گاز تولیدی، انبار کردن نفت و مشتقات آن و حمل‌ونقل و تحویل مواد به کشتی، تصفیه نفت خام و گاز طبیعی را در اختیار خود داشتند؛ اتفاقی که می‌توانست به وابستگی همیشگی نفت ایران به جهان غرب منتهی شود. یکی دیگر از موارد نقض حاکمیت کامل ایران بر نفت این بود که فقط ۲ نفر از ۷ عضو هیات‌مدیره شرکت عامل، از سوی ایران تعیین می‌شد و چون تصمیم‌گیری هیات‌مدیره براساس رای اکثریت بود؛ بنابراین در تصمیم‌گیری‌ها منافع ملت و دولت ایران می‌توانست مورد غفلت واقع شود. این درحالی بود که «بزرگ‌ترین و وسیع‌ترین منابع نفتی ایران» جزء قلمرو و حوزه قرارداد کنسرسیوم قرار داشت و شرکت‌ها می‌توانستند با توجه به برنامه‌های عمرانی کشورهای متبوع خود هر ساله میزان استخراج را تغییر دهند و بر همین اساس و در مقام سنجش با سایر روش‌های بهره‌برداری، سهم کمتری از منافع حاصله نصیب کشور ما نماید. در بند چهارم این قرارداد آمده بود: «شرکت‌های عامل، کارمندان غیرایرانی را فقط برای تصدی مقاماتی استخدام می‌نمایند که شرکت‌های عامل نتوانند ایرانیان حائز معلومات و تجربه کافی را برای احراز آن مقام بیابند». براساس این بند شرکت‌های بیگانه می‌توانستند به بهانه اینکه نتوانستند ایرانیان دارای معلومات و تجربه کافی را استخدام نمایند، از پرسنل کشورهای اروپایی استفاده کنند و فقط کارهای کم‌اهمیت را به ایرانیان واگذار کنند و به این شکل، انتقال دانش فنی صورت نمی‌پذیرفت و وابستگی به غرب در آینده نیز تداوم می‌یافت.